आंबोली पर्यटन माहिती पुस्तिका

2023

ग्रामपंचायत आंबोली, ता. सावंतवाडी, जि. सिंधुदुर्ग

Amboli TOURISM

DMC - Amboli & Konkan

Rooms Booking | Car Rent | sightseeing | Adventure Activities
Nature Trails | Biodiversity Camps
Wildlife | Night Activities | Tent Camping | Cultural Activities
Campfire | Photography | Events
Guide | Travel | Package Tour & More

• Eco Tourism • Adventure Tourism • Agro Tourism • Village Tourism
• Wildlife Tourism • Cultural Tourism • Medical Tourism • Jungle Tourism Jungle Safari
• Recreational Tourism • Wellness Tourism • Night Tourism • Corporate Tours • Events & Etc
Solo Tour | Couple Tour | Family Tour | Group Tour & More !

Nirnay Raut

Contact Us (WhatsApp) : +91 7030418700 | 7218703016

Amboli Tourism, Amboli (Sindhudurg - MH)

www.ambolitourism.com

* महत्वाच्या राजकीय व्यक्ती *

मा. नरेंद्र मोदी
पंतप्रधान

मा. नारायण राणे
खासदार, केंद्रिय मंत्री

मा. विनायक राऊत
खासदार, सिंधुदुर्ग

मा. एकनाथ शिंदे
मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा. देवेंद्र फडणवीस
उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा. अजित पवार
उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

* महत्वाच्या राजकीय व्यक्ती *

मा. रविंद्र चव्हाण
सार्व. बांधकाम मंत्री तथा पालकमंत्री, सिंधुदुर्ग

मा. दिपक केसरकर
शालेय शिक्षण मंत्री महाराष्ट्र राज्य

मा. निरंजन डावखरे
आमदार

मा. अनिकेत तटकरे
आमदार

मा. ज्ञानेश्वर म्हात्रे
आमदार

* महत्वाचे अधिकारवर्ग *

श्रीम. के. मंजुलक्ष्मी
जिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग

श्री. प्रजित नायर
मुख्य कार्यकारी अधिकारी

श्री. सौरभकुमार अग्रवाल
पोलीस अधिक्षक, सिंधुदुर्ग

श्री. नवलकिशोर रेड्डी
उपवनसंरक्षक, सिंधुदुर्ग

श्री. सुशांत पानवेकर
उपविभागीय अधिकारी, सावंतवाडी

श्री. श्रीधर पाटील
तहसिलदार, सावंतवाडी

श्री. वासुदेव नाईक
गटविकास अधिकारी, सावंतवाडी

* ग्रामपंचायत आंबोली *

श्री. संदिप गंगाराम गोसावी
ग्रामविकास अधिकारी

श्री. सदाशिव वसंत नार्वेकर
उपसरपंच

सौ. सावित्री वामन पालेकर
सरपंच

श्री. महेश वासुदेव पावसकर
सदस्य

श्री. शंकर धोंडी चव्हाण
सदस्य

श्री. दिपक रामचंद्र नाटलेकर
सदस्य

श्री. काशिराम मालू राऊत
सदस्य

सौ. सारिका संदीप गावडे
सदस्य

सौ. साक्षी संतोष गावडे
सदस्य

सौ. छाया सुनिल नार्वेकर
सदस्य

सौ. स्वप्नीता गजानन कर्पे
सदस्य

सौ. निधी निखिल गुरव
सदस्य

* मनोगत *

सौ. सावित्री वामन पालेकर
सरपंच
Bachelor of Arts
Modern Service Based on Tourism (MCED)

सस्नेह नमस्कार......

आंबोली गावामध्ये काम करताना तुम्हा सर्वांचीच आमच्या कुटुंबाला नेहमी साथ लाबली, याबद्दल सुरुवातीलाच आपणा सर्वांचे आभार.

तुम्हा सर्वांच्या साथीने आंबोलीतील सार्वजनिक, सामाजिक, पर्यटन विषयक, आरोग्य विषयक, शैक्षणिक अशी कामे आम्ही करत आहोत.

माझ्या या वाटचालीस तुम्हा सर्वांचे प्रेम, आशीर्वाद आणि साथ पुढेही लाभेल असा मला विश्वास आहे.

प्रत्येक लोकप्रतिनिधीने समाजातील सर्वात शेवटच्या व्यक्तीपर्यंत विकास कसा पोहोचेल या दृष्टीने काम करायला हवे. हा अंत्योद्याचा मार्ग आदरणीय पंडीत दीनदयाळजी उपाध्यांनी दाखवला होता. त्याना अनुसरुन काम करण्याचा मी प्रामाणिक प्रयत्न करत आहे.

त्याचसोबत देशाचे पंतप्रधान मा. श्री. नरेंद्र मोदीजींनी दिलेले सूत्र "सबका साथ, सबका विकास, सबका विश्वास, सबका प्रयास" याचे अनुसरण करण्याचा मी प्रामाणिक प्रयत्न करत आहे.

नाविन्यपूर्ण कल्पनांच्या आधारे आंबोलीतील पर्यटन क्षेत्राचा विकास व येणाऱ्या अमृतकाळाचे साक्षीदार आपण होऊया.

धन्यवाद !

आंबोली : जीवंतपणे तुम्ही स्वर्ग पाहिला आहात का कधी? मग हाच स्वर्ग पाहावयाचा असेल तर वर्षा पर्यटन हंगामासह इतर पर्यटन हंगामात 'आंबोली'ला नक्की भेट द्या! अन् जीवंतपणे खरा - खुरा असा मनमुराद अविस्मरणीयच जणु असलेला स्वर्ग अनुभवा! असे अद्भुत आंबोली'चे वर्णन हे प्रसिद्द अभिनेते माधव अभ्यंकर म्हणजेच सर्वांचे लाडके अण्णा नाईक (मालिका - रात्रीस खेळ चाले) करतात. श्री. अभ्यंकर यांनीही पत्नी रेखा यांच्यासह आंबोली पर्यटन प्रत्यक्षात अनुभवल्यावरच हाच तो स्वर्ग असेही आवर्जून म्हटले आहे. हेही विशेष आहे. तसेच दरवर्षी आंबोलीला असंख्य पर्यटक हे आता भेट देतात. तर वर्षा पर्यटन हंगामात आंबोलीला भेट देणाऱ्या पर्यटकांची संख्या ही लाखात असते. तसेच आंबोली घाट मार्गे गोवा - मालवण/तारकर्ली (महाराष्ट्र - कोकण) - कर्नाटक असा प्रवास करणारे पर्यटक तथा प्रवासी यांनासुद्धा आंबोलीतील अद्भुत निसर्गाची किमया पाहून अतिशय रोमांचित अशी अविस्मरणीय अनुभूती होते. असेच काही.

दरवर्षी देशातील सर्वाधिक पाऊस पडणाऱ्या ठिकाणांपैकी एक तसेच महाराष्ट्राची चेरापुंजी अशी ओळख असलेले सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील सावंतवाडी तालुक्यातील एकमेव असे हिलस्टेशन म्हणजेच 'आंबोली' ठिकाण होय. जागतिक वारसास्थळ असलेल्या सह्याद्री - पश्चिम घाटातील जैवविविधतेच्या प्रमुख हॉट - स्पॉट पैकी एक असलेले हे आंबोली ठिकाण! आंबोली हे पर्यटनस्थळ समुद्र सपाटी पासून साधारण ६९० मीटर उंचीवर वसलेले आश्चर्यकारक ठिकाण असून आकर्षित करणारे नयनरम्य हिरव्यागार दऱ्या, डोंगर आणि विस्तृत वनौषधी युक्त जंगल तथा जैवविविधता यामुळे आंबोलीला एक वेगळे आणि विशेष महत्व देखील आहे. तर अरबी समुद्रातील वारे हे आंबोलीला थेट धडकतात्. हेही एक विशेष! अरबी समुद्र किनारा हा आंबोली पासून सुमारे ५५ किमी अंतरावर आहे. तसेच आंबोलीसह आंबोली घाटाला सुद्धा पुरातन ऐतिहासिक महत्त्वही तर आहेच. तसेच सर्व बाबतीत मुख्य केंद्र हे नेहमी 'आंबोली' आजवर राहिले आहे. अगदी ब्रिटिश साम्राज्याला सुद्धा आंबोलीने त्याकाळी भुरळ घातली होती. त्यामुळे पूर्वीपासूनच आंबोली हे अद्भुत हिल स्टेशन म्हणून ओळख या ठिकाण'ची आहे. आंबोलीचे व्यापारिक दृष्ट्या महत्व हेही अतिशय मोठे असल्याने सुमारे १५५ वर्षापूर्वी ब्रिटिशांनी गोवा आणि वेंगुर्ले बंदरातून बेळगाव (कर्नाटक) माल वाहतूक करण्याच्या हेतूने आंबोली घाटमार्ग त्याकाळी बांधलेला आहे. तो अद्यापही सुस्थितीत असून आपण पाहू शकता. ह्या घाटमार्गाचे २१ नोव्हेंबर १८६१ मध्ये काम सुरु होऊन नोव्हेंबर १८६९ ला हा घाटमार्ग प्रत्यक्षात सुरु झाला. या आधी आंबोलीत वर येण्यासाठी घाट पायथ्याशी असलेल्या पारपोलीमार्गे पुरातन पायवाट होती. अश्याच पायवाटा ह्या अजूनही पुरातन इतिहासाची साक्ष देत आहेत. यासोबत इतरही घाट तळातील गावांमधे तसेच गोवा, कुडाळ परिसरात जायला त्यावेळी महादेवगड पॉइंट परिसरातून विविध पायवाटा होत्या. तसेच ब्रिटिशकालीन जकातही आहे. तर ब्रिटिशांनी बांधलेला आंबोली घाटमार्ग हा महाराष्ट्र, कर्नाटक व गोवा यांना एकत्रित जोडनारा महत्वाचा घाटमार्ग आहे. तशी ओळख'ही आंबोली घाटाची आहे. नागमोडी वळणे, डोंगर, दऱ्या, जंगल, वन्यजीव, धुके आदी सर्वांचा आनंद घेत घाटमार्गातून प्रवास करणेदेखील एक अविस्मरणीय असा ठेवाच ठरतो. यासह त्याकाळी सावंतवाडी संस्थाच्या राज्यात आंबोली हे अतिमहत्वाचे ठिकाण असल्याने तसा विशेष महत्त्व हे आंबोलीला होते. अद्यापही संस्थानचा पुरातन राजवाडा येथे आहे. तर महात्मा गांधी यांनी देखील आंबोलीत आपल्या दांडी आंदोलन दरम्यान येथे काही दिवस वास्तव्य केलेले असल्याची नोंद आहे.

आंबोली परिसरात निसर्गाच्या अनमोल देणगीसह धार्मिक तसेच पुरातन महत्व आहे. आंबोली गावचे ग्रामदैवत हे श्री देवी माऊली देवस्थान आहे. बाजूलाच औदुंबराखाली श्री दत्तमंदिर येथे आहे. यासह श्री राम मंदिर, दत्त मंदिर (बाजारवाडी), हिरण्यकेशी महादेव मंदिर व नदीचा उगम, श्री लिंगदेव, राघवेश्वर स्वयंभु गणपती मंदिर, मारुती मंदिर आदी धार्मिक आणि पुरातन संस्कृतिच्या वारसा जोपासलेली वैशिष्टपूर्ण अशी ही मंदिरे आहेत. तर घाटमार्गातील सुरुवातीला पूर्वीचा वस मंदिर तर बेळगाव दिशेला जाणाऱ्या मुख्य मार्गावरच श्री नांगरतासकारी देवस्थान आहे. ही अत्यंत्य जागृत देवस्थाने अशी ख्याती आहे. आजही आंबोली परिसरात धार्मिक कार्यक्रमांसह

पुरातन परंपरा ह्याही आजच्या पिढीनेही जोपासलेल्या येथे पाहवयास मिळतात. तर प्रत्येक सणात येथे पुरातन संस्कृतीही पाहता येते. तसेच संस्कृतिसह पारंपारिक शेती सुद्धा येथे अजुनही केली जाते. आंबोली परिसरातील मुख्य चौकुळ व गेळे ही दोन गावे आहेत. ह्या तिन्ही गावांना अनन्य साधारण महत्व आहे. निसर्गाचे वरदान लाभलेली गावे असल्याने तथा अद्यापही पुरातन संस्कृतीचा पहावयास मिळत असल्याने सर्वांना आकर्षित करतात. आंबोली हे असे ठिकाण जिथे वर्षातील तिन्ही ऋतू मधे वैशिष्टपूर्ण विविधता पाहायला मिळते. उन्हाळा, पावसाळा व हिवाळ्यात येथील परिसर हा आपल्या अद्भुततेची अनुभूती देतो. त्यामुळे बाराही महिने येथे काही ना काही विविधता पाहता येते! तसेच बारमाही पर्यटनही होते.

पावसाळ्यात आंबोलीसह घाट परिसरात फेसाळणारे पांढरेशुभ्र उंच कड्यावरुन कोसळणारे विविध वैशिष्टपूर्ण आकर्षित करणारे असे अनेक धबधबे, घनदाट धुके, पूर्ण क्षमेतेने वाहणाऱ्या पवित्र हिरण्यकेशी नदीसह इतर नद्या, ओहोळ, सोसाट्याचा गारवायुक्त वारा, रोमांचित करणारा तसेच पावसाळ्यात आपली सर्व रूपे (मध्यम, जोरदार, मुसळधार, अतिवृष्टी इ.) दाखवणारा पाऊस, उत्साही करणारे आणि हवे हवेसे वाटणारे वातावरण पहावयास मिळतं. यासह पावसाळ्यात जैवविविधतेतील साधारण ते दुर्मिळ व अतिदुर्मिळ जीव, वनस्पती आदी विविध घटक यांचा सहजरीत्या असलेला वावर'ही आंबोली परिसरात आढळून येतो. तर दरवर्षी नव - नव्या विविध जीव व वनस्पती आदी विविध घटकांच्या प्रजातींचाही शोध लागत असतो. वर्षा पर्यटन हंगामात धबधब्यांसह निसर्ग पर्यटन, वन्यजीव पर्यटन, साहसी पर्यटन, कृषी पर्यटन, ग्रामीण पर्यटन, धार्मिक, खाद्य पर्यटन आदी यांचा एकत्रितरित्या आनंद ही येथे पर्यटकांना घेता येतो.

आंबोली परिसरातील निसर्ग, पाऊस, धुके आणि वातावरण हे नेहमी सर्वांना अद्भुत असे स्वर्गिय अनुभूती देत असते. दरवर्षी मॉन्सून दाखल झाल्यावर आंबोली परिसरात १ जून ते ३१ ऑक्टोबर या कालावधीत सरासरी ३०० ते ३५० इंच पासून होतो. तर साल २०१९ च्या अतिवृष्टीत जगातील सर्वाधिक पावसाची नोंद करण्यात आलेली. त्यावेळी सुमारे ४५० इंच (११५०० मिली) हून अधिक पाऊस कोसळला होता. तर अरबी समुद्र पासून ५५/६० किमीवर थेट डोंगर कड्यावर असल्याने नेहमी येथे सोसाट्याचा वारा, सर्व प्रकारातील पाऊस (अतिवृष्टी, जोरदार, मुसळधार, ढगफूटी) पाहता येते. पावसाळ्यात आणि हिवाळ्यात येथे प्रचंड थंडी असते. साधारण थंडीच्या दिवसात साधारण ८ अंशा पर्यंत तापमान खाली येते.

पावसाळ्यात निसर्ग सुंदर आणि स्वर्गिय तथा रोमांचित अनुभूती देणाऱ्या ह्या आंबोली परिसराला दरवर्षी वर्षा पर्यटन हंगामात लाखो पर्यटक हे भेट देतात. वर्षा पर्यटनासह येथे निसर्ग व वन्यजीव पर्यटन ही करता येत असल्याने देश - विदेशातील असंख्य पर्यटकांचे सध्या आंबोली हे फेवरेट डेस्टिनेशन बनले आहे. दरम्यान, दरवर्षी मॉन्सूनच्या आगमनानंतर पावसाळ्यात आंबोली मुख्य धबधबा प्रवाहीत झाल्यावरच आंबोली वर्षा पर्यटन हंगाम'ला खरी सुरुवात होते. पावसाळ्यात आंबोलीत आकर्षित करणारे मोठ-मोठे पांढरेशुभ्र फेसाळणारे अनेक धबधब्यांसह नयनरम्य सुंदर देखावे व दाट धुके, नागमोडी वळणांचा घाटमार्ग, विविध अद्भुत देखाव्यांनी भरलेली पर्यटनस्थळे आहेत. येथे निसर्गाची मुक्त हस्ते उधळण ही एक अद्भुत किमयाही पाहता येते. यासह पावसाळ्यात आंबोली परिसरातील अतिशय उत्साहीत आणि रोमांचित करणारे असे वातावरण आहे. त्याचा मनमुराद आनंद ही असंख्य पर्यटक घेतात. त्यामुळे अद्भुत आंबोली वर्षा पर्यटन'ची मोठी क्रेझही पर्यटकांत दिसत असते.

आंबोलीत वर्षा पर्यटन हंगामात अनेक पांढऱ्या शुभ्र फेसाळणाऱ्या धबधब्यांवर आंघोळ तसेच पावसात भिजल्यावर येथील टपरी वरचा गरमा गरम चहा, भाजलेली कणसे, वडापाव, साबुदाणा वडा, भजी आदी चाखण्याची मज्जा काही 'औरच' असते. तर कावळेसाद पॉइंटवर शेकडो फूट खोल दरीत कोसळणारे धबधबे आणि वाऱ्यामुळे त्या धबधब्यांचे रिव्हर्स येणारे पाणी (रिव्हर्स वॉटरफॉल) हेही एक निसर्गाची किमया येथे पाहणे पर्वणीच ठरते. हिरण्यकेशी तीर्थक्षेत्री पवित्र हिरण्यकेशी नदीचा उगम हा पूर्वे

कडूनच गुहांमधून होतो. नदीच्या उगमस्थानी शिवलिंग, श्री गणेश, हिरण्यकेशी देवी (गंगा) आहे. बाजूलाच श्री दत्त व गौमाता आहे. हा परिसर एक अद्भुत आध्यात्मकाची अनुभूति देतो. यासह महादेवगड पॉइंट वरून संपूर्ण आंबोली घाट, दऱ्या आणि जंगल पहाता येते. येथेही क्षणा - क्षणाला धुके, मेघ खाली उतरलेले आदी निसर्गाची किमया पाहायला मिळते. तसेच सनसेट पॉइंट्स, शिरगावकर पॉइंट्स, कावळेसाद पॉइंट, नांगरतास धबधबा, राघवेश्वर स्वयंभु गणपती मंदिर (हिरण्यकेशी नदीतील), परीक्षित पॉइंट, नारायण गड, सिध्देश्वर मंदिर, चौकुळ - कुंभवडेतील रोमांच भरवणारा बाबा धबधबा, पठारे आदी हेही प्रसिद्ध पर्यटनस्थळे आहेत. तसेच पावसाळ्यात आकर्षित करणारे वैशिष्ट्यपूर्ण विविध लहान - मोठे धबधबे'ही आंबोली परिसरात पहायला मिळतात. ह्या परिसराला जैवविविधता लाभल्याने निसर्गप्रेमी पर्यटकही मोठ्या संख्येने आंबोलीला भेट देत असतात. हे निसर्गप्रेमी पर्यटक व अभ्यासक हे आंबोलीतील जंगलातील दिवसा व रात्रीचे ट्रेल्स/ट्रेकिंग, सफारी मार्फत वन्यजीव, जलचर व उभयच यांचे विश्व अनुभवत फोटोग्राफी करतात. तर इको पर्यटन, साहसी पर्यटन, धार्मिक/पारंपरिक पर्यटन आदी सर्व पर्यटन सबंधित पर्यटन हे आंबोली परिसरात करता येते. पर्यटकांसाठी विविध सेवा आणि सुविधा येथे उपलब्ध आहेत. तसेच भविष्यात आवश्यकते नुसार इतर सुविधाही उपलब्ध केल्या जाणार आहेत. सध्या पर्यटकांच्या निवासासाठी स्थानिकांची सर्व सुविधायुक्त अशी हॉटेल्स व होम स्टे तसेच घरगुती जेवण/पदार्थ यांची रेस्टॉरंटही असून गाईड, कार रेंट सारख्या सेवाही उपलब्ध आहेत. स्थानिक प्रशासनही पर्यटकांना सोयी - सुविधा उपलब्ध करने तसेच पर्यटन हे नियोजित रित्या करण्यास उपाय - योजना ह्या राबवत असतात. आंबोलीत बस स्थानक असून सिंधुदुर्ग, कोल्हापुर, पुणे, बेळगाव (कर्नाटक) व गोवा करिता एसटी बस सेवा उपलब्ध आहेत. तर उपचारांसाठी आंबोली प्राथमिक आरोग्य केंद्र हे बस स्थानकालगतच आहे. तसेच पोलीस चेक पोस्ट, वनविभाग कार्यालय (RFO) व चेक पोस्ट, तहसीलचे तलाठी मंडळ कार्यालय येथे आहे. सोबत घाटमार्गात तसेच आंबोली परिसरात कोणतीही आपदा उद्भवल्यास मदतीस आंबोली आपात्कालीन पथकही कार्यरत आहे. त्यामुळे आंबोलीत आवश्यक सेवा सुविधाही उपलब्ध आहेत. तर चला मग स्वर्गिय अनुभूतिसाठी आंबोली पर्यटनाला वर्षा भरातील विविध पर्यटन हंगामात भेट देत रोमांचित आणि अद्भुत असा मनमुराद पर्यटनाचा अविस्मरणीय आनंद घेवूया.

असे पोहचता येतं आंबोलीत...

- ४८० किमी एन एच ४८ (मुंबई - पुणे - सातारा - कोल्हापुर - उत्तुर - आजरा - आंबोली)
- मुंबई - गोवा हायवे - ५५० किमी (एन एच ६६)
- पुणे ते आंबोली - ३४५ किमी एन एच ४८ (पुणे - सातारा - कोल्हापुर - उत्तुर - आजरा - आंबोली)
- पुणे येथून एसटी महामंडळाच्या उत्तुर मार्गे बसेस उपलब्ध!
- कोल्हापुर ते आंबोली ११० किमी.
- मुंबई - पुणे येथून खाजगी बसेस उपलब्ध असून जवळचे शहर आजरा (उत्तुर मार्गे) तर मुंबई - गोवा हायवे ने सावंतवाडी शहर.
- जवळचे विमानतळ - मोपा (गोवा), चिपी (सिंधुदुर्ग), दाभोली (गोवा), बेळगाव (कर्नाटक)
- जवळचे रेल्वे स्टेशन - सावंतवाडी रोड

- गेळे -

संह्यांद्रीच्या कुशीत, सावंतवाडी तालुक्यात आंबोली घाटमाथ्यावर वसलेलं, अगदीच कमी लोकसंख्येचं एक सुंदर, छोटेखानी गाव. गावातील बहुतेक लोक नोकरिधंदा व शिक्षणानिमित्त गावाबाहेर, म्हणजेच मुंबई, पुणे, नाशिक, सातारा, कोल्हापूर, आदी अनेक शहरांत वास्तव्य करून असणारे, प्रत्येक सणासुदीला आवर्जून गावात उपस्थित राहणारे. आजघडीस गावातील दोन चार तरुण परदेशातही वास्तव्य करत आहेत हे विशेष.

श्री. देव रवळनाथ आणि आई श्री. सातेरी ही गावची प्रमुख दैवते. दोन्ही दैवतांची सुंदर आणि वेगवेगळी मंदिरे. अगदी अलीकडेच म्हणजे सन २०१६ साली श्री. देव रवळनाथांच्या मंदिराचा जिर्णोद्धार करण्यात आला. सोबत कलशारोहण सुद्धा करण्यात आले. त्याआधी तिन ते चार वर्षे ह्या मंदिराचे काम सुरू होते. गर्भगृह वगळून संपूर्ण मंदिर पाडण्यात आले. सारे गाव कामाला लागले. गावातील अबाल-वृध्द, लहान थोर, साऱ्यांनी कोणताही किंतू मनात न ठेवता आपले योगदान दिले. स्वतःला जमेल ते आणि समोर दिसेल ते काम प्रत्येकाने पार पाडले. हळू हळू पुढील तिन वर्षात सुंदर मंदिर निर्माण झाले.

दिनांक ११ व १२ मे २०१६ ह्या दोन दिवसांत शुभ मुहूर्तावर मंदिराचा जिर्णोद्धार व कलशारोहण सोहळा, हे दोन्ही सोहळे विधिवत संपन्न झाले. पद्मविभुषण, महाराष्ट्रभुषण, शिवशाहीर, श्रीमंत. बाबासाहेब पुरंदरे ह्या पुजनीय आणि ऋषितुल्य व्यक्तिमत्वाच्या शुभहस्ते मंदिराचा कलशारोहण संपन्न झाला.

मंदिराचे जिर्णोद्धार व कलशारोहण सोहळे जरी संपन्न झाले तरी एक काम अजूनही बाकी होते, जे त्यावेळी राहून गेले होते. श्री. देव रवळनाथांचा चांदीचा मुखवटा काहीसा जीर्ण झाला होता आणि त्याची सर्व गावकऱ्यांना रुख रुख लागली होती. ठरले. चर्चा झाल्या, सभा झाल्या आणि लागलीच सारे गावकरी पुन्हा एकदा त्याच उत्साहात कामाला लागले. श्री. देवाचा सुरेख, सुंदर आणि रेखीव असा चांदीचा मुखवटा तयार झाला. दिनांक ०८ व ०९ मे २०२२ ह्या दोन्ही दिवशी शुभ मुहूर्तावर मुखावट्याचा संप्रोक्षण सोहळा विधिवत संपन्न झाला. वरील दोन्ही सोहळे याची देही याची डोळा पाहता आले, सारे गावकरी धन्य झाले, कृतकृत्य झाले.

अगदी पूर्वापार चालत आलेला एकोपा, एकविचार आजही कायम जोपासणारे, संह्याद्रीच्या कुशीत, पवित्र हिरण्यकेशी नदीच्या काठावर व नारायण गडाच्या अगदी जवळ वसलेलं, पंचक्रोशीत एक आदर्श गाव म्हणून ओळखलं जाणारं असं आमचं आदर्शवत गेळे गाव. प्रत्येक गावकऱ्याला, गावातील लेकी-सुनांना व ईतर गावात नांदणाऱ्या माहेरवाशिणींना गावचा सार्थ अभिमान नसेल तर नवलच !!

- चौकुळ -

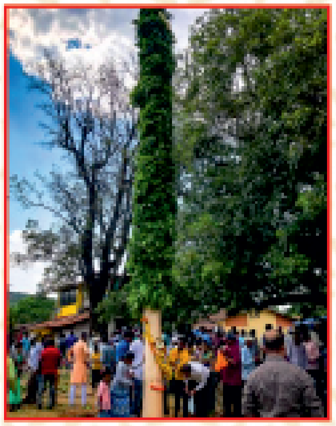

हे गाव आंबोली लगतचे गाव आहे. हे गाव आहे गुहांचे, विविध रंगी फुलांच्या सड्यांचे, हे गाव आहे निसर्गातल्या विविध चमत्कारांचे! नेहमी धुक्यातच विरून गेलेले आणि हवेत असल्याप्रमाणे वावरणारे. तर पर्यटन दृष्ट्या जैवविविधतेसह दुर्लक्षित विविध पर्यटन स्थळे आहेत. जी ऐतिसाहिक आणि भारतीय संस्कृतिचे दर्शन घडवतात! तर नव नवे शोधही येथे लागत आहेत. तसेच या सैनिकी परंपरा असलेल्या या गावाचा इतिहासही तेवढाच दिमाखदार आहे. स्वातंत्र्यपूर्व काळापासून कडव्या सैनिकांचा गाव म्हणून हा प्रसिद्ध आहे. आजही या गावातील जवळपास ६० टक्के घरातील मंडळी ही लष्करी सेवेत आहेत. सैनिकांचा गाव म्हणून रत्नागिरीतील शिवतर जसे प्रसिद्ध आहे तसेच सिंधुदुर्गातील सावंतवाडी तालुक्यातील चौकुळ गावही प्रसिद्ध आहे. या गावातील ४०० हून अधिक लोक निवृत्त सैनिक आहेत, तर चौकूळचे १३० हून अधिक सुपुत्र सध्या लष्करीसेवेत आहेत. चौकुळ गाव जसा वैशिष्ट्यपूर्ण आहे तशीच या गावातील सैनिकांची यशोगाथा पाहता ऐतिहासिकही आहे.

या गावातील अनेक पिढया कधी युद्धासाठी तर कधी लष्करातील सेवेसाठी परभागातच राहिल्या. मात्र पिढयान् पिढया सैनिकांचा वारसा गावाने सोडला नाही. गावच्या शंभर वर्षाच्या इतिहासाचे दस्ताऐवजही याला साक्षी आहेत.चौकुळ गावात आजची सर्व पुरातन परंपरा आणि धार्मिक कार्यक्रम हे पाहू शकता. विशेष म्हणजे, दर मंगळवारी सुट्टी घेतो. या दिवशी गावातील ग्रामस्थ शेतात जात नाहीत. परंपरागत कामात ते व्यस्त राहत नाहीत. या दिवशी सर्व जण गावाची ग्रामदेवता सातेरी देवीच्या मंदिरात जमतात.मनोभावे देवीची पूजा करतात. गावात कुणाचे उणेदुणे असेल तर यावेळी गावातील तंटे गावातच सोडविले जातात. देवीच्या साक्षीने निर्णय घेतला जातो. आज तंटामुक्त अभियान या गावात राबविले जात आहे.

वनऔषधींचा खजीना आणि गायी-वासरांसाठी कुराणबंदी!

आंबोलीपासून जवळच असणा-या या गावात वनऔषधींचा अमूल्य खजीना आहे. हरतऱ्हेच्या दुर्मीळ वनस्पती या भागात आहेत. पिढयान् पिढया गायी-वासरांसाठी खास शेतीक्षेत्र राखीव ठेवण्यात आले आहे.तत्पूर्वी अनेक पिढया ही परंपरा चौकुळमध्ये सुरु आहे. या गावातील ग्रामदेवतेच्या मंदिराच्या प्रांगणात धुपाचे झाड आहे. महाराष्ट्राच्या अन्य भागात असे धुपाचे झाड कोठेही नाही. यामुळे या झाडावर संशोधन करत पुणे येथील काही जैवतज्ञानी या धुपाच्या झाडांची कलमे तयार करण्याचा प्रयत्न केला. यासाठी धुपाच्या झाडाची बी नेऊन त्यावर संशोधन करण्यात आले. आता ही नवीन रोपे तयार करण्यात आली असून त्याची लागवड करण्यात येत आहे.आश्चर्य घटप्रभेचेघटप्रभा नदीचा उगम आंबोलीत झाला असला तरी ती चौकुळमध्ये बाळसे धरते. हसते, फुलते आणि मग सह्याद्रीच्या कुशीने कर्नाटकाकडे रवाना होते. या नदीने कर्नाटकाचा बहुतांश भाग सुजलाम् सुफलाम केला आहे. हा गाव बाराही महिने धुक्यातच असतो. जणूकाही स्वर्गात असल्याचा आनंदच हा गाव देत असतो.चौकुळ गावाबद्दल जाणून घेण्यासाठी नक्की एकदा भेट द्या!

माऊली मंदिर

दत्त मंदिर

आंबोली गावाच्या मध्याभागी श्री देवी माऊली देवीचे मंदिर असून या मंदिराचे बांधकाम पुरातन स्वरुपाचे आहे. खिडक्या - दरवाजे कमानी सारखे आहे. सभामंडप देवीचा गाभारा या मंदिरात जत्रोत्सव, होळी, सप्ताह, नवरात्रोत्सव इत्यादी उत्सव साजरे केले जातात. माहेरवाशीण मुलीची नवस बोलण्याची परंपरा मोठी आहे. या मंदिराच्या बाजूला औदुंबराच्या छायेत दत्त मंदिर असून या मंदिराची स्थापना सन १९९९ मध्ये करण्यात आली आहे.

गावडे वस

दत्त मंदिर

सिद्धेश्वर मंदिर

महारवस (दांडेकर मंदिर)

गिरोबा मंदिर

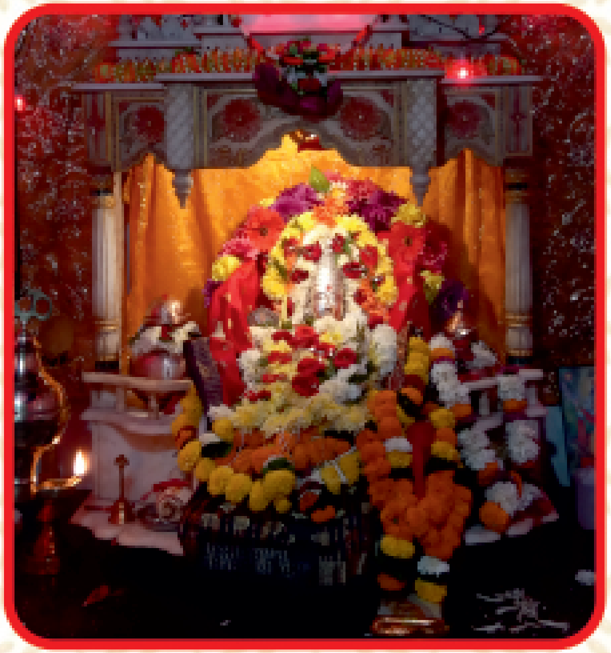

माऊली मंदिर, गावठणवाडी

गाव चव्हाटा मंदिर

पुर्वीचा वस मंदिर

पूर्वीचा वस मंदिरआंबोली घाटातील महत्वाचे असे हे जागृत देवस्थान आहे. घाटमार्ग बांधण्याआधी येथूनच पायवाटेने पारपोली मार्गे प्रवास केला जात असे. हे जुने आणि ऐतिहासिक असे स्थान आहे. घाटमार्गातून प्रवास करणारे प्रवासी, वाहन चालक व पर्यटक नेहमी दर्शन घेत पुढील प्रवास करतात. तर याच परिसरात आंबोली सनसेट पॉइंट देखील असून सूर्यास्त दर्शन येथून केले जाते.

आंबोलीतील हिरण्यकेशी नदी काठी तथा हिरण्यकेशी पासून २ किमी अंतरावर राघवेश्वर श्री प. पु. भारतदास महाराज यांचा मठ आहे. येथे प. पु. भारतदास महाराज राघवेश्वर येथे सुमारे १२ वर्ष तप करत ह्या भूमिला पवित्र बनवले आहे. येथे श्री राम मंदिर असून श्री राम, श्री लक्ष्मण, श्री सीता माता, श्री हनुमान विराजमान आहेत. तसेच हनुमान मंदिर आहे. येथे प. पु. भारतदास महाराज यांनी श्री राम मंदिरात श्री सत्य नारायन पूजा ही दर शनिवारी सुरू केलेली असून ती अद्यापही अखंड चालू आहे. राघवेश्वर येथे हिरण्यकेशी नदीत स्वयंभु गणेश मंदिर आहे. तसेच प. पु. भारतदास महाराज यांचे समाधी मठ देखील आहे. याठिकाणी श्री राम जयंती, हनुमान जयंती, महाशिवरात्र, हरिनाम सप्ताह, प. पु. भारतदास महाराज यांची पुण्यतिथि आदी उत्सव साजरे केले जातात. येथे महाराष्ट्र, गोवा, कर्नाटक आदी राज्यातून असंख्य भक्त येतात. येथे आपल्यास आध्यात्मकाची अनुभूति मिळते. हे ठिकाण आंबोली मुख्य रस्त्यापासून २ किमी वर आहे.

राघवेश्वर मंदिर

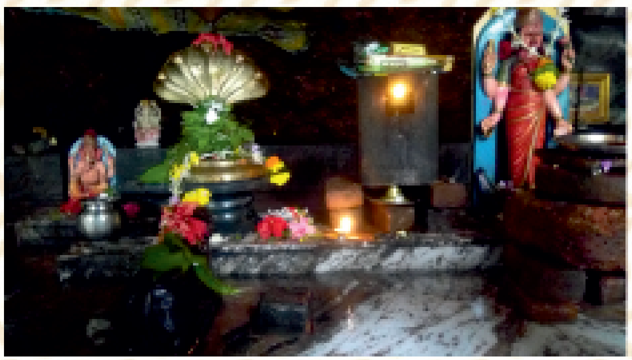

हिरण्यकेशी तीर्थक्षेत्र हे जागतिक स्तरावरील एक धार्मिक तथा पवित्र क्षेत्र असे आहे. सह्याद्रीच्या सर्वात मोठ्या डोंगरारील गुहांमधून पवित्र हिरण्यकेशी नदीचा उगम हा पूर्वे कडूनच होतो. नदीच्या उगमस्थानी पवित्र शिवलिंग, श्री गणेश, हिरण्यकेशी देवी (गंगा) आहे. बाजूलाच श्री दत्त व गौमाता आहे. पावसाळ्यात हिरण्यकेशी नदी जणू महादेवांना अभिषेक करते असे दृश्य डोळ्यांचे पारणे फेडते. तर बारमाही हा परिसर एक अद्भुत पावित्र्याची आणि आध्यात्मकाची अनुभूति देतो. असच काही. दरवर्षी असंख्य भाविक व पर्यटक येथे भेट देतात. श्रावण महीना, महाशिवरात्रीला येथे हजारोंच्या संख्येने भाविक दर्शनाला येतात. येथे धार्मिक कार्यक्रम ही होतात. तर हिरण्यकेशी नदीवर लाखो जिव अवलंबून आहेत. याच नदीत २ किमीवर राघवेश्वर येथे स्वयंभू श्री गणेश मंदिर. तर आजरा (जि.कोल्हापुर) येथे ऐतिहासिक महादेवांचे मंदिर आहे. तर त्रेतायुगात श्री राम वनवासा दरम्यान माता सीता व लक्ष्मण यांचे पदस्पर्श झालेले तथा वास्तव्य असलेले श्रीक्षेत्र 'रामतीर्थ' आहे. येथे पुरातन श्री राम मंदिर, हनुमान मंदिर आहे. त्यामुळे ह्या नदीला अजुनच दिव्य महत्व प्राप्त झालेले आहे. तसेच काशीचे महत्व असल्याने येथे हस्थी विसर्जन ही होते. पूर्वी जंगलाला अरण्य संबोधले जायचे तर हस्थी विसर्जनामुळे काशीचे महत्व असल्याने पुरातन काळी 'अरण्यकाशी' ला कालंतराने 'हिरण्यकेशी' अशी ओळख ह्या तीर्थक्षेत्राला झाली असेल असेही काही तर्क! तर हिरण्यकेशी येथे उजव्या बाजूच्या गुहेच्या पहिल्या टप्प्यात जाता येत. साल १९८१ मधे श्री अंक पुणे येथील काहीजण ऑक्सिजन घेऊन गुहांचा आणि उगमाचा शोध घेण्यास सह्याच्या गुहेच्या ७ व्या टप्प्या पर्यंत गेले होते. त्यावेळी अद्भुत दृश्ये सह विविध रंगाचे पाण्याची (जे बहुदा मातीचा रंगामुळे) कुंडे दिसून आलीत. ७ व्या टप्प्यात सोनेरी पाणी आणि मोठी जागा दिसून आली. मात्र, त्यांच्या जवळ ऑक्सिजन प्रमाण अल्प असल्याने ते माघारी आलेत. आणि बाहेर येताच ते अद्भुत नजारे स्थानिक त्यावेळी उपस्थित असलेल्यांना सांगितले. त्यानंतर ते आजवर त्या गुहांमधे कोणी गेले नाही. हे विशेष!

श्री राम मंदिर

आंबोलीतील पुरातन मंदिरा पैकी एक असे हे श्री राम मंदिर आहे. तर समोरच मारुती मंदिर सुद्धा आहे. मंदिरात श्री राम, लक्ष्मन व माता सीता विराजमान असून ह्या मंदिरा पासून काही मीटर अंतरावरून आंबोली घाट आरंभ होतो. तसेच श्री राम मंदिर समोर शेकडो वर्षा पूर्वीचे पुरातन असे श्री दत्त मंदिर सुद्धा आहे. बाजारवाडी परिसरात हे मंदिर असून येथे दरवर्षी धार्मिक व पारंपारिक विविध कार्यक्रम हे पार पडतात. येथे असंख्य भाविकांसह पर्यटकही भेट देतात!

मुळवंदवाडी लिंगाची राय

मलाई पठार

वेंगुर्ला - बेळगाव मुख्य रस्ता येथे जागृत नांगरतासकारी देवस्थान आहे. आंबोली परिसरातील तसेच आजू - बाजूच्या गावातील स्थानिकांची नांगरतासकारी देवस्थानावर श्रद्धा आहे. तर आंबोली मार्गे बेळगाव दिशेला प्रवास करणारे प्रवासी व वाहन चालक हेही नांगरतासकारी देवाचे दर्शन घेऊन पुढील प्रवास करतात! हे मंदिर अतिशय सुंदर असून मंदिराच्या मागच्या बाजूला आश्चर्यकारक असा अद्भुत धबधबा आहे. हा धबधबा बाराही माही प्रवाहित असतो. ह्या धबधब्याचे पाणी हे खडकाला चिरत शेकडो फूट खाली चिंचोळ्या आकाराच्या दरित कोसळतो. पावसाळ्यात धबधब्याला पाणी मिळणाऱ्या ओहोळ हा पूर्ण क्षमतेने प्रवाहित असल्याने नांगरतास धबधबा याचे आपल्याला रौद्र रूप पहाता येते. हा धबधबा पाहणे एक रोमांच असतो.

जैवविविधतेने परिपूर्ण असा आंबोलीतील पुरातन आणि आध्यात्मकाची अनुभूति देणारा "लिंगदेव राई" असा परिसर आहे. येथे पुरातन महादेवांचे मंदिर असून शिवलिंग, नंदी, श्री गणेश आदी विराजमान आहेत. श्री देवी भावई, श्री देवी सातेरी यांचीही बाजूलाच मंदिरे आहेत. तसेच इतरही देवांची मंदिर ह्या परिसरात आहेत. हे मंदिर जागृत मंदिर असल्याने दर सोमवारी, श्रावण महीना, महाशिवरात्रि तसेच इतर सनात भाविकांची मोठी गर्दी पाहायला मिळते. तर आंबोलीतील ह्या श्री लिंगदेव राई मधे वनौषधींचा जणू खजानाच सापडतो. सोबत दुर्मिळ व अतिदुर्मिळ वन्यजीव यांचाही वास आढळून येतो. असे हे ठिकाण आहे.

शहिद पांडुरंग गावडे स्मारक

सिंधुदुर्ग जिल्हातील आंबोली गावचे राहणारे पांडुरंग महादेव गावडे 21 सप्टेंबर 2001 मराठा लाईट इन्फट्री मध्ये देशाची सेवा करण्यासाठी भरती झाले होते. 2015 मध्ये त्यांना 41 राष्ट्रीय रायफल्स युनिट मध्ये तैनात करण्यात आले होते. तिथे त्यांनी कुपवाडा जिल्हातील विश्वासघातकी भागात अनेक दहशतवादी कारवाई मध्ये भाग घेतला होता असेच एक काश्मीरमधील कुपवाडा जिल्हातील दुर्गमुल्ला गावात 22 मे 2016 रोजी जंगल परिसरात आसरा घेतलेल्या दहशतवाद्यांचा खात्मा करण्यासाठी शनिवारी ४१ राष्ट्रीय रायफल्सचे जवान धावून गेले होते. दहशतवाद्यांच्या गोळीबार व बॉम्बहल्ल्याला तब्बल नऊ तास निकराने सामोरे जात या जवानांनी पाचही दहशतवाद्यांना कंठस्नान घातलं होतं. या चकमकीत नायक पांडुरंग गावडे गंभीर जखमी झाले होते. उपचारादरम्यान श्रीनगरच्या लष्करी रुग्णालयात त्यांची प्राणज्योत मालवली होती.

लष्कराच्या पाच दहशतवाद्यांना लढताना हुतात्मा झालेल्या शहिद नायक पांडुरंग गावडे यांना 68 व्या प्रजासत्ताक दिनाच्या पुर्व संध्येला भारत सरकार कडून मरोणोपरांत शौर्य चक्र सन्मानाने राष्ट्रपतीच्या हस्ते भुषविण्यात आले.

१) सदाशिव महादेव भिसे
स्वातंत्र्य सैनिक

२) पांडुरंग महादेव गावडे
शौर्य चक्र वीर

३) रामचंद्र बुधाजी गावडे
शहीद जवान

४) भिसाजी गुंडू गावडे
शहीद जवान

"मातृभूमिची स्वतंत्र्यता आणि तिचा गौरव यांच्या रक्षणाकरीता बलिदान दिलेला वीरांना शतशः नमन"

माजी सैनिक वेलफेअर संस्था, आंबोली
ग्रामपंचायत आंबोली

परिक्षीत पॉईंट

आंबोली व सुळेरान या ठिकाणी तुतीरेशीम पैदास केंद्र आहे. हे महाराष्ट्र शासनाचे उद्योग आहे. आंबोलीमध्ये अंडी पूंज निर्मिती केंद्र आहे. रेशीमसाठी जी अंडी लागतात ती या ठिकाणी तयार केली जातात व महाराष्ट्र - कर्नाटकात शेतकऱ्याना दिली जातात. आंबोली व सुळेरान या ठिकाणी बरीच तुती लागवड आहे. या ठिकाणी कोष पण तयार करतात ग्रीनीज, रेरींग, फिडींग असे त्यांचे प्रोसेस आहे. मुख्य प्रोसेस म्हणजे अंडी तयार करणे. तयार केलेले कोष बेंगलोर - नागपूरला पाठवितात,

आंबोलीमधील सर्वात उंच टेकडीवरचा हा पॉईंट आहे. या परिक्षीत पॉईंटवरुन आपण दृष्टीक्षेप जर केला तर आपल्याला पूर्ण आंबोलीचे दर्शन होते. दुसऱ्या बाजूला पाहिले तर चौकूळ गांव आपल्याला दिसतो. चौकूळ हा गाव आंबोलीपासून जवळच १० कि. मी. अंतरावर आहे. चौकूळ हे निसर्गरम्य गाव आहे. चौकूळच्या जंगलात गवे, अस्वल, बिबट्या, भेकर, हरीण असे वन्य प्राणी आहेत.परिक्षीत पॉईंटवरुन जास्त निरिक्षण केल्यास आपल्याला गोवा दृष्टीस पडते. आंबोली वनउद्यान मधून सरळ रस्ता परिक्षीत पॉईंटकडे गेला आहे.आपण हा पॉईंट पाहिल्यानंतर लगेच सरळ खाली उतरा सरळ पश्चिमेकडे चला पुढे आपल्याला चौकूळला जाणारा रस्ता दिसेल. हे गवेरेडे यांचे राहण्याचे स्थान. आपल्याला वन्यप्राण्याचे दर्शन घ्यायचे असेल तर या ठिकाणी आपल्याला यायलाच पाहिजे!

तुती रेशीम केंद्र

पंचक्रोशी शिक्षण प्रसारक, आंबोली
ता. सावंतवाडी, जि. सिंधुदुर्ग

पंचक्रोशी शिक्षण प्रसारक मंडळ आंबोली ता. सावंतवाडी, जि. सिंधुदुर्ग अंतर्गत युनियन इंग्लिश स्कूल आंबोली या शाळेची स्थापना सन १९६१ मध्ये झाली. शाळा स्थापन झाल्यापासून आजपर्यंत आमची शाळा अतिशय चांगल्या पद्धतीने चालू आहे.

आमच्या शाळेमधून आत्तापर्यंत अनेक शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी शाळेमध्ये चांगली सेवा देवून सेवानिवृत्त झाले आहेत. सध्याचे सर्व कर्मचारी अतिशय झोकून देवून काम करीत आहेत. शाळेची गुणवत्ता वाढीसाठी सर्व कर्मचाऱ्यांची कायम धडपड दिसून येते.

आमच्या शाळेमध्ये NTS, NMMS, स्कॉलरशीप यासारख्या परीक्षांना दरवर्षी बसतात व चांगले यश संपादन करतात. इयत्ता दहावीचा निकाल बऱ्याच वर्षांपासून आत्तापर्यंत १००% लागत आहे. आमच्या शाळेमध्ये दरवर्षी खेळ, निबंधस्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, चित्रकला स्पर्धा, रांगोळी स्पर्धा यांसारखे विविध उपक्रम घेतले जातात व त्याचे योग्य मार्गदर्शन केले जाते.

आमच्या शाळेसाठी झटणारे संचालक मंडळ, शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी, पालक माझी विद्यार्थी हे सर्व शाळेची गुणवत्ता वाढीसाठी कायम प्रयत्न करीत असतात.

संचालक मंडळ

१)	श्री. गावडे प्रकाश अनंत	अध्यक्ष
२)	श्री. नार्वेकर अशोक नागेश	उपाध्यक्ष
३)	श्री. गावडे महादेव विष्णू	सेक्रेटरी
४)	श्री. सावंत दिलीप महादेव	कोषागार
५)	श्री. डिसोजा कोजमा जुझे	संचालक
६)	श्री. गावडे शशिकांत सोनू	संचालक
७)	श्री. गुरव प्रकाश शंकर	संचालक
८)	श्री. परब विजय कृष्णा	संचालक
९)	श्री. चव्हाण विष्णू धोंडी	संचालक
१०)	श्री. राऊत यशवंत झिलू	संचालक

युनियन इंग्लिश स्कूल, आंबोली - शिक्षक कर्मचारी

१)	श्री. विठ्ठल आप्पा मोरे	मुख्याध्यापक
२)	श्री. सावंत दत्ताराम पुरुषोत्तम	सह शिक्षक
३)	श्री. गावडे बाळा जयराम	सह शिक्षक
४)	श्रीम. कांबळे भारती भरमू	सह शिक्षिका
५)	श्री. बागुल भरत शिवाजी	सह शिक्षक
६)	श्री. लवटे बाळासो आळासो	सह शिक्षक

शिक्षकेतर कर्मचारी

१)	श्री. पालेकर आत्माराम वामन	वरीष्ठ लिपीक
२)	श्रीम. गावडे संगीता संजय	प्रयोगशाळा सहाय्यक
३)	श्रीम. पांगम नेहा गोविंद	ग्रंथपाल
४)	श्री. चव्हाण शंकर धोंडी	शिपाई

श्री. पालेकर आत्माराम वामन
माजी. जि. प. शिक्षण सभापती

संस्थेमध्ये कार्यरत असतानाच आंबोलीच्या सामाजिक क्षेत्रात ज्या व्यक्तींचे नाव त्यांनी केलेल्या कार्यामुळे घेतले जाते ते म्हणजे माजी शिक्षण व आरोग्य सभापती श्री. आत्माराम वामन पालेकर.

त्यांच्या समजाकार्याची सुरुवात ही सहकार क्षेत्रातून होते. ते दूध डेअरी, पतसंस्था स्थापन करुन आंबोलीत सहकार चळवळीत योगदान देण्याचे काम करत आहेत. राजकीय क्षेत्रात आदी ग्रामपंचायत सदस्य नंतर पंचायत समिती सभापती व नंतर सिंधुदुर्ग जि. प. शिक्षण व आरोग्य सभापती पद भूषविले.

केंद्रीय मंत्री मा. ना. श्री. नारायण राणे यांचे विश्वासू व्यक्तीमत्व म्हणून त्यांची ओळख आहे. त्यांना माजी आमदार श्री. राजन तेली यांची नेहमीच सहकार्याची भूमीका असते.

सर्व पर्यटकांचे हार्दिक स्वागत

भास्कर ज्वेलर्स

सोने चांदीचे दागिने तयार करुन मिळतील

प्रोप्रा. उल्हास भा. पनवेलकर

9421145375 / 9405145375

चौकुळ, आंबोली, ता. सावंतवाडी

हॉटेल आदर्श

निसर्गाच्या सानिध्यात....

सर्व सोयिनियुक्त हॉटेल आदर्श....

ROOMS AVAILABLE

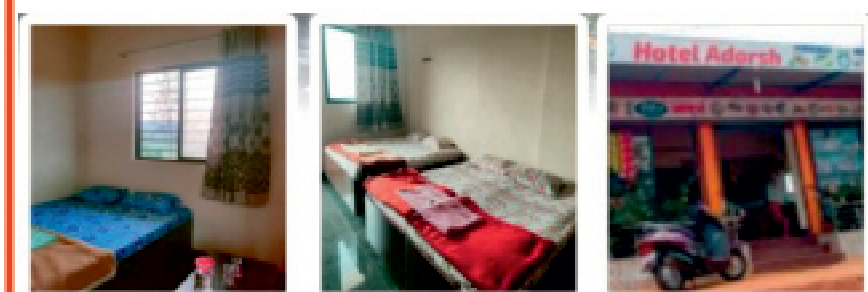

प्रोप्रा. ज्ञानेश्वर वासुदेव राऊत

9049845803 / 9403071475

email : adarshahotelamboli@gmail.com

सर्व पर्यटकांचे हार्दिक स्वागत

|| श्री || शिवमल्हार ||

प्रोप्रा. काका भिसे

8007121517 / 7588447161

लाकडी खेळणी विक्रेते

२०० हून अधिक आकर्षक लाकडी खेळणी

काजू, कोकम सरबत, कोकणी मेवा, मालवणी मसाले, दाभोलकर पेंटीगज्, आंबोलीतील शुद्ध मध मिळेल.

पोलिस स्थानकाजवळ, आंबोली, ता. सावंतवाडी ४१६५५०

CHEMIST & DRUGGIST

श्री राम मेडीकल

सर्व प्रकारची औषधे मिळतील मेडीकल अॅण्ड जनरल स्टोअर्स

प्रोप्रा. गावडे ब्रदर्स, मोबा. ९४२३८२०९९९

|| श्री देवी सातेरी, भावई प्रसन्न ||

हॉटेल सैनिक ढाबा

प्रोप्रा. रुपेश गावडे, ९८६५०२३८३१ / ८००७४३५७४५

एच.पी. पेट्रोल पंपच्या समोर, सावंतवाडी-बेळगांव रोड, आंबोली

जिल्हा परिषद सिंधुदुर्गच्या प्राथमिक शाळा व अंगणवाडी

शाळा	अंगणवाडी
जि. प. पू. प्राथमिक शाळा बाजारवाडी	अंगणवाडी बाजारवाडी
जि. प. पू. प्राथमिक शाळा जकातवाडी	अंगणवाडी जकातवाडी
जि. प. पू. प्राथमिक शाळा गावठणवाडी	अंगणवाडी गावठणवाडी
जि. प. पू. प्राथमिक शाळा कामतवाडी	अंगणवाडी कामतवाडी
जि. प. पू. प्राथमिक शाळा मुळवंदवाडी	अंगणवाडी मुळवंदवाडी
जि. प. पू. प्राथमिक शाळा सतिचीवाडी	अंगणवाडी सतिचीवाडी
जि. प. पू. प्राथमिक शाळा फणसवाडी	अंगणवाडी फणसवाडी
जि. प. पू. प्राथमिक शाळा नांगरतास	अंगणवाडी नांगरतास

✲ ग्रामविकास अधिकारी ग्रामपंचायत आंबोली
श्री. संदीप गोसावी – ८४१२८४३१७३

✲ प्राथमिक आरोग्य केंद्र
डॉ. पाटकर व डॉ. जाधव – ८०८०७४९८६५/८९७५६१०६८२

✲ तलाठी श्री. घाडीगावकर – ७०६६८११८६९
कोतवाल – श्री. लाडू गावडे – ९४२३५१२६३७

✲ पोलिस दूरक्षेत्र आंबोली
श्री. दत्ता देसाई – ९४२३३००३३०/९९७०२२२७४५

✲ वित्तीय संस्था
बँक ऑफ इंडीया – ७३०६७२७७२६
सि. जि. म. स. बँक – ०२३६३–२४०२०६

पत्रकार

१) विष्णू चव्हाण – ज्येष्ठ पत्रकार
२) अनिल चव्हाण – सकाळ
३) महादेव भिसे – लोकमत
४) निर्णय राऊत – पुढारी
५) विजय राऊत – तरुण भारत

प्रमुख गावकर मंडळी

श्री. शशिकांत सोनू गावडे
चेअरमन आंबोली वि. सोसायटी

- लक्ष्मण गावडे
- सखाराम गावडे
- शंकर नाटलेकर
- गुंडू पारधी
- एकनाथ सुतार
- दशरथ जाधव
- श्रीकांत गावडे
- रामा रुपा गावडे
- विलास गावडे
- गणपत गावडे
- यशवंत गावडे
- सोमा गावडे
- तानाजी गावडे
- विजय गावडे
- कानोजी गावडे
- दशरथ गावडे
- गंगाराम गावडे
- गुणाजी गावडे

आंबोली विविध कार्यकारी सेवा सोसायटी

आंबोलीतील स्थानिक भूमीपूत्रांना शेतीच्या माध्यमातून आर्थिक सुबधता आणण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात योगदान हे आंबोली विकास सोसायटीच्या माध्यमातून होत आहे. लवकरच तिथे नव्या सुसज्य इमारतीत रुपांतर होणार आहे. असा मानस संचालक कार्यकारणी मंडळाचा आहे.

१) चेअरमन – मा. श्री. शशिकांत गावडे
२) व्हाईस चेअरमन – मा. श्री. महादेव गावडे
३) संचालक तथा माजी चेअरमन – श्री. रामचंद्र गावडे
४) संचालक – •भिमसेन गावडे •चंद्रकांत गावडे •विकास गावडे •मनोहर बंड •विठ्ठल सरमळकर •उमेश पडते •नमिता राऊत •दिव्या सावंत • मधू यमकर •शंकर चव्हाण

✲ श्री. कांबळे (सचिव) – ९९२३६२६६३१

ग्रामपंचायत आंबोली कार्यकारणी

अ. क्र	सभासदाचे नाव	पद	मोबाईल क्रमांक
१	श्रीम. सावित्री वामन पालेकर	सरपंच	९१५८५२४४५६
२	श्री. सदाशिव वसंत नार्वेकर	उपसरपंच	९६०७२११२६१
३	श्रीम. छाया सुनिल नार्वेकर	सदस्या	८८८८०३९०८१
४	श्री. काशिराम मालू राऊत	सदस्य	९०६७९३३७९०
५	श्री. शंकर धोंडी चव्हाण	सदस्य	९१६८५४८२११
६	श्रीम. स्वप्निता गजानन कर्पे	सदस्या	९०७५१९९९०४
७	श्री. महेश वासुदेव पावसकर	सदस्य	८४१२८७५२२५
८	श्रीम. सारिका संदीप गावडे	सदस्या	८०८०७४४३०९
९	श्रीम. निधी निखिल गुरव	सदस्या	७३५०१६३५१८
१०	श्रीम. साक्षी संतोष गावडे	सदस्या	९९२३५९७४८४
११	श्री. दिपक रामचंद्र नाटलेकर	सदस्य	७७९८७९४४८८

ग्रामपंचायत आंबोली कर्मचारी

अ. क्र	कर्मचाऱ्यांची नावे	मोबाईल क्रमांक
१	श्री. शांताराम नारायण नार्वेकर (लिपिक)	९४२०१२८०८७
२	श्री. प्रभाकर दुलाजी सावंत (शिपाई)	८९०७४३५३०१
३	श्री. गजानन लक्ष्मण गावडे	८००७४४९८३०
४	श्री. अनंत बाळू घोगळे	९७६५८४००२२
५	श्री. अरविंद सखाराम कदम (डाटा ऑपरेटर)	८६९८६८९१८६
६	श्री. आनंद लक्ष्मण गावडे	९३०७३१५१२८
७	श्री. स्वप्नील दशरथ जाधव	८००७५१७३७८
८	श्रीम. शितल शाम जाधव	

ग्रामपंचायत माजी सरपंच

अ.क्र.	ग्रामपंचायत माजी सरपंच	पद	कालावधी	
			पासून	पर्यंत
१.	श्री. शंकर भागोजी राऊत	सरपंच	२६/०२/१९६०	२३/०७/१९६३
२.	श्री. राजाराम डेमाजी परब	सरपंच	२४/०७/१९६३	०३/०१/१९६५
३.	श्री. रघुनाथ तातोबा गुरव	सरपंच	०४/०१/१९६५	०३/०१/१९७०
४.	श्री. रामकृष्ण अंकुश भिसे	सरपंच	०४/०१/१९७०	०९/०३/१९७१
५.	श्री. ए. जी. पाटकर	प्रशासक	१०/०३/१९७१	०६/०१/१९७२
६.	श्री. पु. ज. गावडे	सरपंच	०७/०१/१९७२	२९/०५/१९७८
७.	श्री. अनंत धु. गावडे	सरपंच	३०/०५/१९७८	३१/०३/१९८४
८.	श्री. महादेव ग. गावडे	सरपंच	०१/०४/१९८४	३१/१२/१९९२
९.	श्रीम. वैजयंती म. गावडे	सरपंच	३१/१२/१९९२	०४/०८/१९९५
१०.	श्री. शशिकांत सो. गावडे	सरपंच	०४/०८/१९९५	०३/०८/२०००
११.	श्रीम. जागृती ज. गावडे	सरपंच	०४/०८/२०००	२९/०३/२००३
१२.	श्री. आर. व्ही. ठाकूर	प्रशासक	३०/०३/२००३	०७/०९/२००३
१३.	श्री. सुनिल वसंत नार्वेकर	प्र. सरपंच	०८/०९/२००३	२०/०१/२००४
१४.	श्रीम. विजया वि. गावडे	सरपंच	२१/०१/२००४	०२/०८/२००५
१५.	श्री. जगन्नाथ स. गावडे	सरपंच	०३/०८/२००५	०२/०८/२०१०
१६.	श्री. गजानन वामन पालेकर	सरपंच	०३/०८/२०१०	०२/०८/२०१५
१७.	श्रीम. लिना लि. राऊत	सरपंच	०३/०८/२०१५	२०/११/२०१९
१८	श्री. विलास ल. गावडे	प्र. सरपंच	२१/११/२०१९	१३/०१/२०२०
१९.	श्रीम. रोशनी रा. पारधी	सरपंच	१४/०१/२०२०	०३/०८/२०२०
२०.	श्री. कांतीलाल हु. वळवी	प्रशासक	०९/०८/२०२०	२२/११/२०२०
२१.	श्री. रामा भि. गावडे	प्रशासक	२३/११/२०२०	१७/१२/२०२०
२२.	श्री. कांतीलाल हु. वळवी	प्रशासक	१८/१२/२०२०	१०/०२/२०२१
२३.	श्री. गजानन वामन पालेकर	सरपंच	११/०२/२०२१	१६/०५/२०२२

Amboli Rich Resto

Pure Veg

Yashwant Nana Gawade

Amboli, Sawantwadi, Maharashtra, Mob : 9511818260 / 9422315331

Near Bus Stand, Amboli, Sindhudurg

www.nisargfamilyresort.com

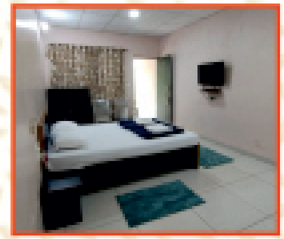

Nisarg Family Resort

प्रोप्रा. दिपक कर्पे, 8412842012, 9421919030, 9168413392

नक्षत्र रेसिडेन्सी

संजयकुमार बाबु चव्हाण, 9767084342, 9637246520

आंबोली, जकातवाडी, ता. सावंतवाडी, जि. सिंधुदुर्ग

Deepak Tours & Travels

All types of AC / NON AC Vehicle Available on Rent

Prop. Deepak G. Mestry

Mob. 9764206760 / 9405398172

Family Restaurant

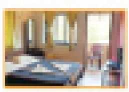

AC / Non AC Rooms

JYOTI RESORT LODGING & BAR

Permit Room & Beer Bar

Manager : Sachin Narvekar : 9049053836/8010292855 ph.02363-299623

Email : saijyotiresort@gmail.com

H. No. 1238, Plot : 40 E-1/G-7, Near Indian Petrol Pump,
Bazaarwadi, AMBOLI-416532 Tal. Sawantwadi, Dist. Sindhudurg

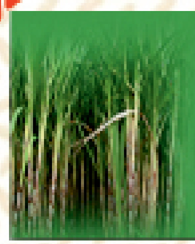

VSi

संशोधनेन संवृद्धिः

ISO 9001- 2015

Vasantdada Sugar Institute

Premier Research and Development Organization in Sugar and Allied Industry

Manjari Budruk, Tal :Haveli, Dist :Pune, State :Maharashtra, India. Pin - 412307

Telephone Sugarcane Breeding : 91-020-26902246/ 47/ 48/ 49/ 50.

Website: http://www.vsisugar.com

ग्रामपंचायत आंबोली ग्राम आदर्श तक्ता

अ.क्र.	संकलन माहितीचा तपशील	गाव आंबोली
१	गावाचे एकूण क्षेत्रफळ	५६११.२७.५८
२	दुमाला (ईनाम जमिनीचे क्षेत्र)	इनामवर्ग ७ शाळा ५४५३ चौ. मी.
३	मसनवटा जमिनीचे क्षेत्र	३.८५.५०
४	पोट खराबा जमिनीचे क्षेत्र	९२५.१०.०२
५	नदी, नाला खालील जमिनीचे क्षेत्र	१८.३४.७०
६	वन फॉरेस्ट जमिनीचे क्षेत्र	१४७०.३६.००
७	अतिरिक्त जमिनीचे क्षेत्र	१४.६६.००
८	भोगवटादार वर्ग १ जमिनीचे क्षेत्र	३६९.२२.९०
९	भोगवटादार वर्ग २ जमिनीचे क्षेत्र	२९४.५४.१८
१०	तलावा खालील जमिनीचे क्षेत्र	१५.०५.००
११	गावाची एकूण आकारणी	२०६२.८२.००
१२	सरकारी पट्टेदार	४७.३१.८४
१३	बिन भोगवट्याची	२४.१४.००
१४	महसूल माफ कम आकारी	२३४०.२९.८४
१५	बिना आकारी	८.७१.८०
१६	रस्ते व मार्ग सडक	४२.१७.००
१७	तळे	१.१३.००
१८	बिना भोगवट्याची सरकारी जमीन	३९.४६.८०
१९	बिन शेती क्षेत्र	१०८.६७.१६
२०	कबूलायतदार क्षेत्र	१४८२.२६.६३
२१	सरकारी फॉरेस्ट	१४५९.२९.७०
२२	राखीव वने	२१५.९०.०४
२३	शिल्लक खातेदार क्षेत्र	३८९.४९.१७

गावची लोकसंख्या : ४,००४ (जनगणना २०११)

गावातील माजी सैनिक : २००   कार्यरत : ५०

गावातील वाड्या : १. बाजारवाडी   २.जकातवाडी   ३.नांगरवाक   ४.रमाईनगर   ५.फौजदारवाडी   ६.गावठणवाडी   ७.कामतवाडी   ८.बंगलेवाडी   ९.सतीचीवाडी   १०.मुळवंदवाडी   ११.फणसवाडी   १२.नांगरतास   १३.गडदुवाडी

कावळेसाद पॉईंट

आंबोलीतील रमणीयता व भव्यता कोणालाही मोहीत करणारी अशी आहे. हिरव्यागर्द वनश्रीने नटलेली अत्यंत विलोभनीय टूमदार निसर्ग रम्यता तेथील आणखी एका आकर्षक पॉईंटचा जास्त उल्लेख करावासा वाटतो. तो म्हणजे कावळेसात पॉईंट. कावळेसात हा पॉईंट आंबोलीपासून ९ कि. मी. अंतरावर आहे. आंबोलीहून आजरा फाट्याकडून डाव्या साईडला २ कि. मी. अंतरावर भाळेभाटले म्हणून एक वाडी लागते, त्या वाडीच्याच बाजूला हा कावळेसात पॉईंट दोन किलोमीटर घेरीचा आहे. खोल दरी पाहून डोळ्याचे पारणे फिटल्यासारखे वाटते. या कावळेसात पॉईंटकडून आपल्याला मनोहर संतोषगड अगदी जवळून दिसतो. या पॉईंटची दरी इतकी खोल आहे की आपण गवताची पेंढी जर दरीत फेकली तर हवेनी ती उंच बाहेर टाकली जाते, इतक्या जोरात वारे याठिकाणी वाहत असतात. आपण जर या दरीत न्याहाळून पाहिले तर आजूबाजूच्या डोंगरात नक्षी काढल्याप्रमाणे व हिरवागार शालु परिधान केल्यासारखे वाटणार. अनेक डोंगर आपली आतुरतेने वाट पाहत असतात. कावळेसात पॉईंटच्या दक्षिणेला गंगोली म्हणून एक जंगल आहे. या जंगलात वाघ, हरीण, भेकर, डुक्कर, अस्वल, गवेरेडे, खवलेमांजर अशा प्रकारचे असंख्य प्राणी या जंगलात दिसतात.या पॉईंटकडे जाण्यासाठी अलिकडेच पूल बांधले असून पर्यटकांना थेट कावळेसात पॉईंटकडे जाण्यासाठी सोय झालेली आहे. अशा या आंबोलीचा सर्वात आकर्षक नयनरम्य मनमोहीत करणारा कावळेसात पॉईंट एकदा तरी बघुन हिरव्यागर्द वनश्रीने नटलेल्या निसर्गाचे दर्शन घ्यायला नको का?

बाबा धबधबा

आंबोली वनपरिक्षेत्रातील घनदाट जंगलातील परिसरातील विस्तृत हे पठार असून अनेक गावांना जोडले गेलेले आहे. या पठाराच्या शेवटला गेल्यावर आंबोली घाटाची दूसरी बाजू पाहता येते. खाली उड़ेली, फणसवडे, केसरी, कुंभवडे आदी गावे आहेत. येथील हिरव्यागार दऱ्या, नयनरम्य देखावे आदी पाहता येतात. वन्यजीव, जलचर, उभयचर आदी यांचे सुरक्षित असे हे अधिवासाचे केंद्र आहे. येथे आपण ट्रेक करत निसर्गाचा आनंद घेत जाऊ शकतो.

ऐतिहासिक, निसर्ग संपन्न आणि महाराष्ट्र, गोवा व कर्नाटक ह्या तीन राज्यांना एकत्रित जोडणारा असा महत्वाचा दुवा असलेला आंबोली घाट होय. दरवर्षी लाखो पर्यटक, प्रवासी ह्या घाटाला भेटीसह ये-जा असा प्रवास करत असतात. सोबत पावसाळ्यात येथे स्वर्गिय देखावेच नजरेस पडतात. त्यामुळे हा आंबोली घाट सर्वांनाच आकर्षित करतो. तसेच पावसाळ्यात विविध वैशिष्टपुर्ण आकर्षक असे फेसाळणारे धबधबे, हिव्यागार आणि धुक्यांनी भरलेल्या हिरव्यागार दऱ्या, अद्भुत देखावे तसेच उत्साही करणारे वातावरण असते. या घाटमार्गातून प्रवास करणारे पर्यटक तसेच प्रवासीही येथील निसर्गाची अद्भुत किमया पाहण्याचा मोह आवरू शकत नाहीत. त्यामुळे पर्यटकांची गर्दी आदिने असा हा आंबोली परिसर आहे. तर आंबोलीत कोसळणारा पाऊस हा नेहमी रोमांचित आणि आव्हानात्मक असतो. हे विशेष! त्यामुळे अंसख्य पर्यटक हे वर्षा पर्यटनाकरिता आंबोलीला भेट देत मनसोक्त अविस्मरणीय आनंद हा लूटत असतात.

आंबोली घाट

Amboli Rescue Team

आंबोली हे जागतिक पटलावर नावारुपास येणारे पर्यटन आहे. हा परिसर घाट माथ्याचा व दऱ्याखोऱ्यांचा आहे. आंबोली हे नेहमीच चर्चेत असते कारण इथे होणाऱ्या अपघात व घातपात या दोन्ही बाबी जेव्हा घडतात तेव्हा एक नाव सर्वांच्या तोंडी असते ते म्हणजे **Amboli Rescue Team** आंबोली घाटात जेव्हा अपघात होतात तेव्हा खोल दरीत पडलेल्या नागरीकांना दरीतून वर काढण्याचे काम सामाजिक भावनेतून आंबोली व परिसरातील जनता नेहमीच करत आली आहे. ते करत असताना येथील ग्रामस्थ पारंपारिक पद्धतीने म्हणजे दोऱ्या व जुन्या पायवाटांचा वापर करत असे.

मात्र सन २०१८ मध्ये जिल्हा आपली व्यवस्थापन प्राधीकरणाच्या व जिल्हा परिषद प्रशिक्षणाच्या माध्यमातून येथील काही युवकांना आपत्ती व्यवस्थापनाचे साहित्य व प्रशिक्षण देण्यात आले. व त्यानंतर येथे जे ग्रामस्थ शोध व बचाव कार्य करु लागले त्यामध्ये आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर सुरु झाला. व त्या शोध व बचाव मोहीमेत काम करणारे तरुण **Amboli Rescue Team** म्हणून ओळखले जातात. या टीमला नेहमीच श्री. बाबल अल्मेडा यांचे मार्गदर्शन व **Sangeli Rescue Team** चे सहकार्य लाभत आले आहे.

Amboli Rescue Team, Babal Almeda Rescue Team व अशा प्रकारचे शोध व बचाव कार्य करणारे सिंधुदुर्गातील बरीच पथक जिल्हा स्थरावर काम करताना **Sindhudurg Adventure** नावाने काम करत आहेत. या सर्व टीमचे सुरु असलेले कार्य हे प्रेरणा देणारे आहे.

मेनन कंपनी पेरुची बाग (गडदुवाडी)

श्री स्वामी समर्थ मठ

नारायण गड

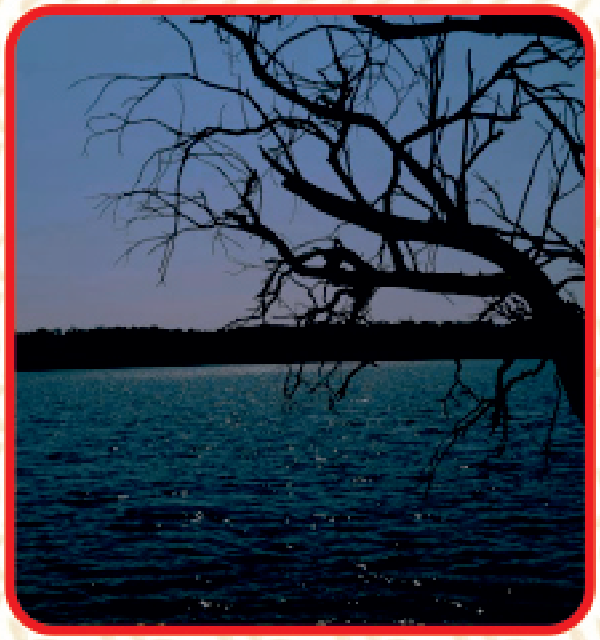

फणसवाडी धरण

आंबोली व्ह्यु पॉईंट

आंबोली सनसेट पॉईंट

साटम महाराज मंदिर, दाणोली

योगियांचे योगी श्रीदत्तावतार "श्रीसमर्थ साटम महाराज विजयगाथा' ओवीबद्ध चरित्र आणि कथासारआंबोलीच्या घाटातून गोव्याकडे जाताना सावंतवाडीजवळ "दाणोली" नावाचे एक गाव आहे. " दैन्य दुःख लया नेते । पाप ताप निवारिते ॥ " अशी साक्षात अनुभूती देणारी श्रीसमर्थ साटम महाराजांची समाधी येथे आहे.श्रीसमर्थ साटम महाराजांचे जीवन म्हणजे अतर्क्य आणि अद्‌भुत अशा प्रसंगांची मांदियाळी आहे. त्यांचा जीवन संघर्ष, त्यांची वाटचाल, त्यांची साधना, त्यांचे भक्त, त्यांची कृपा आणि लाखो भाविक भक्तांच्या जीवनामध्ये त्यांनी घडविलेली विलक्षण क्रांती. श्वास रोखून धरायला लावणारी, सहजा सहजी विश्वास बसणार नाहीत अशा घटना आणि हृदय हेलावून टाकणाऱ्या गोष्टी यांची अत्यंत अद्‌भुतरम्य कहाणी. नागडेबाबा उर्फ भालचंद्र महाराज, श्री. सदानंद सरस्वती (सावंत) महाराज, श्री पेडणेकर महाराज अशा शिष्यांमध्ये आपली दैवी शक्ती संक्रमित करून चालविलेली त्यांची परंपरा. महाराजांच्या समाधीला ८० वर्षे होऊन गेली तरी अजूनही शरण येणाऱ्या प्रत्येक भक्ताची सर्व संकटे आपल्या शिरावर घेऊन त्याचे कल्याण करणारा हा संत सत्पुरुष. शंकर महाराज आणि साईबाबांच्या लिलांची आठवण करून देणारी ही भावपूर्ण कहाणी. भक्त भागवतांच्या रसाळ आणि नादमधुर लेखणीतून उतरलेली ही ओवीबद्ध विजयगाथा आपणा प्रत्येकाला श्रीसमर्थ साटम महाराजांच्या कृपा प्रसादामध्ये चिंब भिजवून टाकील. तुमच्या जीवनामध्ये एक विलक्षण आनंदानुभूती निर्माण करेल. श्रद्धेने पारायण करणाऱ्याची सर्व संकटे हरण होतील आणि ईश्वरी कृपेचा रोकडा अनुभव मिळेल. जो हा ग्रंथ एकदा वाचेल त्याच्या जीवनात आमूलाग्र बदल झाल्याशिवाय राहणार नाही

प्रसिद्ध अश्या खमदादेव पठार हे पूर्वी पासूनच वैशिष्टपूर्ण आहे. नजर जाईल एवढे विस्तृत हे पठार असून तेथे पवित्र खमदादेवाचे मंदिर आहे. याच खमदादेव नावानेच हे पठार ओळखले जाते. मुख्य रस्ता पासून अवघे काही मीटरवर हे पठार असून पावसाळ्यात येथे जैवविविधतेचे विविध घटक सहज (जीव व वनस्पती) आढळतात. तर ऑगस्ट व सप्टेंबर महिन्यात विविध प्रजातीची रानफुलेही येथे पाहायला मिळतात. त्यामुळे पर्यटक सुद्धा येथे व्हिजीट करत असतात. येथे पुरातन देवाची तळी/तलाव सुद्धा आहेत. मंदिराच्या समोरच दोन वर्तुळकार एक मोठ्या तर एक लहान आकाराची तळी (तलाव) आहे. यातील एका तळीत पाणी पाहायला मिळते तर दुसरी तळी ही नेहमी बीना पाण्याची असते. तीच बीना पाण्याची मोठी तळी, जीचा आता अशनी विवर म्हणून शोध लागला आहे. त्याचेच रजतकृष्ण नुकतेच असे नामकरण करण्यात आले आहे. तर येत्या काही दिवसात अशनी विवर हे पूर्णतः सिद्ध झाल्यास आंबोली - चौकुळ - गेळे परिसरात अन्य काही खगोलीय घटना किंवा पुरातन मानवी संस्कृति याचा शोध घेणे आवश्यक आहे.

खमद्याचा पठार

महादेवगड पॉईंट

घाटावर असणारं आंबोली घाटाखालच्या सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात कसं ? याचं उत्तर भौगोलीक नसून ऐतिहासिक आहे. सावंतवाडीकर स्थानिकांच्या ताब्यात आंबोली आणि परिसर खूप वर्षापासून आहे. आंबोली घाटाच्या पायथ्याशी असणारं दाणोली गाव समुद्रसपाटीपासून अवघ्या पाऊणशे मीटर उंचीवर आहे तर पुढच्या फक्त १५ कि. मी. वरचा घाटमाथ्यावरील सूर्यास्त शोभा दाखविणारा भाग तब्बल सव्वासातशे मीटर उंचीवर आहे.या आंबोलीला सावंतवाडीच्या संस्थानिकांचा एक राजेशाही बंगला होता. तिथे उभं राहिल तर सावंतवाडी, कुडाळ अन् फोंडा हा सारा संस्थानी मुलुख नीट न्याहाळता येतो. या बंगल्यातून थेट सावंतवाडीतील राजवाड्याशी संपर्क साधता येई त्यासाठी सूर्यकिरणांचा वापर केला जाई. या यंत्राला हेलिओग्राफ म्हणत हा एक प्रकारचा मोठा आरसाच होता. त्यावर पडणारे सूर्यकिरण सावंतवाडीकडे परावर्तित केले जात असत. आरशावरील झाकणाची विशिष्ट तऱ्हेने उघडझाप केली की तारायंत्रासारख्या कडकट् या मोर्स कोडप्रमाणे एका सांकेतिक संपर्क यंत्रणेमार्फत आपल्याला योग्य तो संपर्क खाली पाठवता येई.सध्या हा बंगला पडक्या अवस्थेत आहे. अन् तो आरसाही अस्तित्वात नाही. ब्रिटिश बांधणीची छाप असणाऱ्या या बंगल्याचे पुनरुज्जीवन झाले तर शाही निवास आजही अनुभवता येईल.तसेच आंबोलीला महाराष्ट्र राज्य पर्यटन महामंडळाचे निवासस्थान आहे. त्या जवळच्या रस्त्यावर दोन थडगी आहेत.

आंबोली वनउद्यान हे मुख्य रस्त्या पासून ३०० मीटरवर असून येथे पूर्वी जंगली प्राणी पिंजऱ्यात ठेवण्यात आलेले होते. मात्र, आता येथे जंगली प्राणी नसून एक वनौषधीने भरलेले वनउद्यान असून येथे जैवविविधता पाहता येते. पावसाळ्यात नेचर कॅम्पस करिता हे पार्क दुर्मिळ खजानाच असतो. दुर्मिळ ते अतिदुर्मिळ तसेच नव नवीन उभयचर, जलचर यांचा वावर येथे सहज आढळून येतो. त्यामुळे निसर्गप्रेमी पर्यटक, अभ्यासक तसेच फोटोग्राफी करिता असंख्य पर्यटक येथे भेट देतात. तसेच याच उद्यानात प्रथमच बटरफ्लाय गार्डन उभारण्यात आलेले असून फूलपाखरू प्रेमींसाठी ही एक पर्वणीच आहे.

वनउद्यान व फुलपाखरु उद्यान

"शिरगावकर पॉईंट'. इथे सुध्दा सामान्य पर्यटक दऱ्याच पाहत असतो. परंतु या पॉईंटवर उभे राहून घाटातीलच दऱ्या परंतु त्या अधिक उंचावरुन पाहता येतात. आंबोलीपासून जवळ जवळ ४ कि. मी. अंतरावर चौकूळ रस्त्यावर असलेला हा पॉईंट, या पॉईंटचे वैशिष्ट्य म्हणजे इथे 'बकरा' नावाची रानटी झुडुपे ! (गवताचाच एक प्रकार परंतु झुडुपासारखा वाटतो.) वास्तविक पाहता नैसर्गिकरित्या वाढणारे हे एक गवत आहे परंतु प्रत्यक्ष तुम्ही पहाल तर कृत्रिमरित्या कापणी करुन विशिष्ट आकार तयार केल्याप्रमाणे वाटते. बारा वर्षांनी एकदा त्या गवतावर फूले फुलतात ती गुलाबी किंवा जांभळ्या रंगाची असतात. मग त्यांच्या आकाराच्या सौंदर्यात अधिकच भर पडते. अशी फुले फुललेली असताना या पॉईंटवर जाणाऱ्या पर्यटकांच्या दृष्टीने हा सुवर्णयोगच असतो, कारण पर्यटक जर नवदांपत्य असेल तर त्यांना या ठिकाणी फोटो काढून घेता येतो. असा हा 'शिरगांवकर पॉईंट' यंदा 'बकऱ्या फुलाने' बहरलेला आहे. असे कितीतरी पर्यटक येतात की, जे दर बारा वर्षांनी येतात, आपल्या 'त्या' आठवणी ताज्या करण्यासाठी.

शिरगांवकर पॉईंट

आंबोली घाटातील वैशिष्टपूर्ण आणि रोमांचित करणारा असा आंबोली मुख्य धबधबा आहे. हाच धबधबा आंबोलीचे अस्तित्व देखील आहे. दरवर्षी मॉनसूनच्या आगमना नंतर पावसाळ्यात आंबोली मुख्य धबधबा प्रवाहीत झाल्यावरच आंबोली वर्षा पर्यटनाला खऱ्या अर्थाने सुरुवात होते. त्यानंतर लाखो पर्यटक ह्या आंबोली धबधब्याला भेट देतात. या धबधब्याची क्रेझ लहान-थोरांसह सर्वांनाच असते. तर आंबोली धबधबा एकमेव सुरक्षित समजला जाणारा धबधबा अशी ओळख आहे. हा धबधबा पावसाळ्यात पाहाणे देखील डोळ्यांचे जणू पारणे फेडणारे असते. तर आंबोली मुख्य धबधबा हा उंच डोंगर कड्यावरून पांढऱ्याशुभ्र असा फेसाळत कोसळतो. तर ह्या धबधब्यावर भिजण्यासाठी जाण्याकरिता पायऱ्या आहेत. पावसाळ्यात दरदिवशी हजारो पर्यटक या धबधब्याला भेट देतात. तर सुट्टी दिवशी लाखो पर्यटक एकाच वेळी येथे गर्दी करतात. आणि आंबोली वर्षा पर्यटनाचा मनमुराद आनंद हे पर्यटक घेतात.

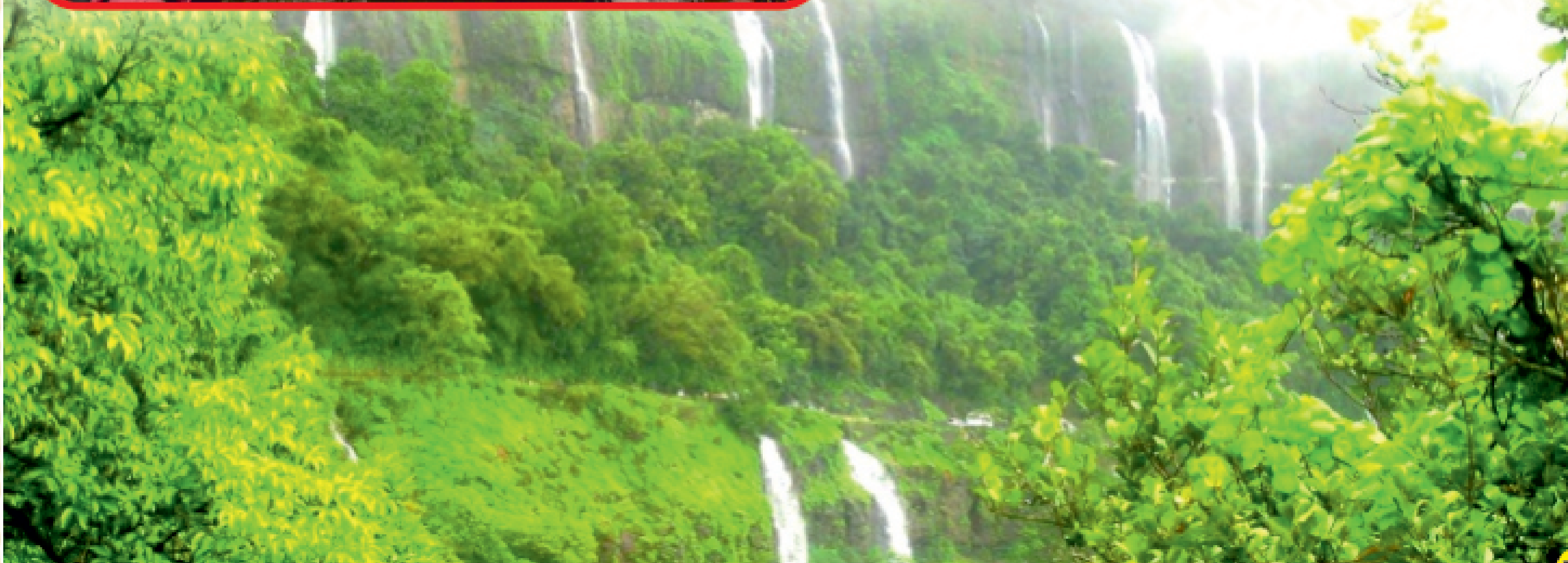

शिवजयंती कामतवाडी

शिवजयंती सतिचीवाडी

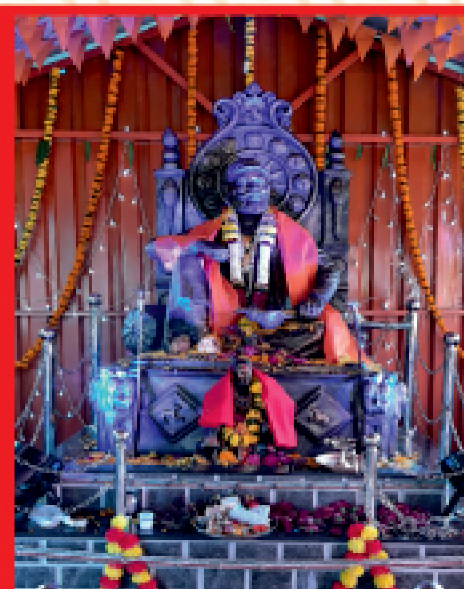

आंबोली मुख्य बस स्टॉप

आंबोली प्राथमिक आरोग्य केंद्र

ogales'
whistlingwoods™

Mob. 9423856724
www.whistlingwoodsamboli.in

श्री. हेमंत ओगले

आज जागतिक पर्यावरण दिन या दिनाच्या पूर्वसंध्येला दैनिक तरुण भारत मुंबई व महा **MTB** यांनी संयुक्त विद्यमाने 'स्पेसिस ॲण्ड हॅबिटेट वॉरियर **2023**' या पुरस्काराने महाराष्ट्रातील वन्यजिव व अधिवास या क्षेत्रात काम करणाऱ्या व्यक्तिंना सन्मानित केले . यावेळी मुंबईतील अण्णा भाऊ साठे नाट्यगृहात आयोजित अतिभव्य अशा सोहळ्यात आमचे परममित्र, आंबोली ची जैवविविधता जागतिक पातळीवर पोहचविणारे ' बटरफ्लाईज ऑफ वेस्टर्न घाट ' या पुस्तकाचे लेखक श्री हेमंत ओगले यांना महाराष्ट्र राज्याचे वनमंत्री श्री सुधिर मुनगट्टीवार यांच्या शुभहस्ते पुरस्कार प्रदान करण्यात आला . (रोख रक्कम व सन्मान चिन्ह) आंबोली सारख्या छोट्या गावाला मोठी ओळख मिळवून देण्याचे काम श्री हेमंत ओगले करत आहेत . वन्य जीव क्षेत्रात आपले कार्य खरंच खूप मोठे आहे . आंबोली मधील तरुणांनी आपला आदर्श घेवून आंबोली व परिसरातील जैवविधता जाणून घेण्यासाठी तसेच तीचे संवर्धन करण्यासाठी प्रयत्न केले पाहिजेत .

श्री हेमंत ओगले यांचे खूप खूप अभिनंदन व पुढील कार्यास खूप साऱ्या शुभेच्छा !!!*

पारंपारिक कला व नृत्य

गावडेवस दशावतार मंडळ, आंबोली

चांगभलं नृत्य

सिंधुदुर्ग जिल्हा म्हणजे सौंदर्याच्या दृष्टीने एक सोन्याची खाण आहे. या सोन्याच्या खाणीत अनेक पाचू, हिरे दडून बसलेले आहेत. मनाला भूरळ घालून पर्यटकांना सौंदर्याचे विविध पैलू पाडून दाखविणारा सागर, हिरवागार निसर्ग इतिहासातील वारसा दाखविणारे गड, किल्ले, धार्मिक स्थळे, मंदिरे, थंड हवेचे ठिकाण विविध रंगी, ढंगी सर्व गुणांनी संपन्न अशी लोककला जोपासण्याचे काम सिंधुदुर्ग जिल्ह्याने अधिक केले आहे. यामध्ये मला जास्त उल्लेख करावासा वाटतो तो म्हणजे 'सांस्कृतिक लोककलेचा,"महाराष्ट्रात भरतनृत्य, कर्नाटकात यक्षगान तर केरळ, कन्याकुमारी मध्ये कथकली नृत्य प्रसिध्द आहे तर कोकणामध्ये दशावतार !दशावतार ही फार जुनी कोकणकला आहे. या दशावतारी कलेमधून समाजप्रबोधन केले जाते. दशावतार म्हणजेच विष्णूचे दहा अवतार. या दशावतारी खेळामध्ये पुरुष सुंदर स्त्रीयांचा हुबेहूब अभिनय करतात आणि दशावतारांच्या प्राचीन परंपरेची आपणाला कल्पना येते.

दशावतार करत असतानाच प्रथम गणेशस्तवन म्हटले जाते. व गणपतीचा मुखवटा दाखविला जातो. त्यानंतर शारदा दाखवितात. भटजी, ब्रह्मदेव व संकासूर दाखवितात. नंतर या कथेचा अंतरंग म्हणजेच मुळ कथा अध्यात्मिक किंवा पौराणिक कथासूत्र सुरु होते. या दशावतारी कलेचे खास वैशिष्ट्ये आहे. कोणत्याही प्रकारची रंगीत तालीम न करता संवाद पाठ न करता केवळ ग्रंथांचे पठन करुन उत्स्फूर्तपणे संस्कृत संवादाची खडाजंगी उद्रेक करत प्रेक्षकांना सलग चार ते पाच तास एका जागी खिळवून ठेवण्याची ताकद या दशावतारी नाटकामध्ये आहे. कोकणतील ग्रामदेवतांचे वार्षिक उत्सव (दहिकाले) देवलात होतात. या जत्रा उत्सवात दशावतारी नाट्यप्रयोग केला जातो. पौराणिक कथा, धार्मिक ग्रंथातून व्यक्त होणारे अत्यंत महत्त्वाचे संदेश लोकांपर्यंत पोहचविण्याचे कार्य या लोकनाट्यातून होते. लोकांनी आपल्या भेदक शब्दानी तयार कलेले, लोकरंजनार्थ तोंडाला रंग लावणारे खरोखरच दशावतारच आहेत ! अशी यांची धारणा आहे म्हणून या दशावतारी नाटकांचे आकर्षण अजून कमी झालेले नाहीत.

दरवर्षी मॉनसूनचे वेध लागताच आणि त्यानंतर मॉनसून दाखल झाल्यावर हाच मॉनसून निसर्ग आणि त्यातील घटकांसाठी अमृतमय संजीवनीच असतो. पश्चिम घाटातील जैवविविधतेचा हॉट स्पॉट समजल्या जाणाऱ्या आंबोली परिसरात तर पावसाळ्यात वनस्पती, जलचर, उभयचर आदी जैवविविधतेतील मुख्य घटकांचे हे जणू अद्भुत विश्वच पाहू शकता. हे जीव पावसाळ्याच्याच कालावधीत काही दुर्मिळ व अतिदुर्मिळ वनस्पती, जलचर, उभयचर आंबोली परिसरात आढळून येतात. त्यामुळे पर्यटकांसाठी आंबोली वर्षा पर्यटनसह रात्रीची ही निसर्गाची किमया असलेले एक अद्भुत विश्व हे अविस्मरणीय पर्वणीच असते. तर पावसाळ्या नंतर वन्यजीव पर्यटन आंबोलीत करता येतं!

निसर्गातील वनस्पती, जलचर, उभयचर हे दरवर्षी मॉनसून पूर्व पाऊस सुरू होण्याआधी मॉनसून आगमणाचे संकेत देतात. आणि आपले काही दिवसांचे अतिस्त्व असलेले हे उभयचर, जलचर व वनस्पती एक अद्भुत विश्वाचे आश्चर्यकारक चमत्कारच दाखवत असतात. याच दरम्यान आपण निसर्गातील अन्नसाखळी ही प्रत्यक्षात पाहता येते. आंबोली परिसरात फक्त पावसाळ्यात सक्रिय असलेले हे विशिष्ट विविध प्रजाती प्रत्यक्षात पाहता येतात. मे महिण्याच्या शेवट मॉनसून पूर्व पाऊस आणि मॉनसून आगमन यांचे संकेत सदर जीव देत, साधारण जून ते ऑगस्ट महीना या कालावधित जैवविविधतेतील दुर्मिळ व अतिदुर्मिळ तसेच नव नवीन प्रजातीचे हे जीव सक्रीय असतात. आजवर टीव्हीवर पाहिलेले प्राणी जगत प्रत्यक्षात पाहात त्यांची फोटोग्राफी करने ही मजा काही औरच असते.

दरम्यान, आपल्या विविधतेने साप, बेडुक, किटक, वनस्पती आदीं हे अगदी सर्वांना आकर्षित करणारे असतात. सापां'मधे सर्वात जास्त अभ्यासकांना आवडणारा पिट वायपर (चापडा) हा साप आपल्या तिन्ही रंगाच्या शेड मधे येथे सापडतो, त्यातील आंबोली शैलटेल, गवत्या, बांबूपीट वायपर, क्रेट (मण्यार), उडता सोनसर्प, नाग, हरणटोळ आदी तर ग्लायडींग फ्रॉग (उडता बेडुक), डांसिंग फ्रॉग, रिंकल फ्रॉग, फक्त आंबोलीत आढळून आलेला आंबोली तोड सारखे इतर बेडुक, पाण्यातील, पाडावरील व खडकातील खेकडे, टॅरंटूलासह विविध कोळी, विविध किटक, पतंगे, पक्षी, वनौषधी, मध, ओडोनाटा, फुलपाखरे, मासे आदी जैवविविधतेतील घटकांचे येथे प्रत्यक्षात अद्भुत विश्वच पाहू शकतो. यावेळी या जीवांची अन्नसाखळीसह जीवनचक्र येथे सहज पाहाता येथे हे विशेष.

साप हे शिकार करताना किंवा शिकारीच्या तयारीत एकाच जागी कित्येक दिवस घात लावून बसलेले आढळून येतात. तर बेडुक हे जून ते ऑगस्ट कालावधीत सक्रिय असल्याने सापांचे ते एक आवडते खाद्य असते. त्यामुळे विविध जातीचे येथे सापही सहज आढळून येतात. तर बेडकांमधे पश्चिम घाटातील काही भागात आढळणारा ग्लायडिंग फ्रॉग हा एक मुख्य आकर्षणाचा केंद्र असतो. हा बेडुक उंच झाडावर पानांच्या रंगात मिसळून गेलेला असतो. सूर्यस्ता नंतर हा बेडुक सक्रिय होतो. साधारण २ ते ३ महीने हा बेडूक सक्रिय असतो. अन् रात्रीच्यावेळी आकर्षक आवाज काढत असतात. आणि एका झाडावरून दुसऱ्या झाडावर उड्या मारतानां तुम्ही ह्याला पाहू शकता. हा बेडुक पाण्यावरील झाड्याच्या फांदीच्या पानांवर आपले पांढऱ्या फेसाचे (आवरण) घरटे बांधत त्यात अंडी सोडतो. त्याचे मादीसह नर रक्षण करत असतो. अंड्यांमधे ताडपोल जेव्हा सक्रिय झाल्यावर ते थेट फेसाच्या आवरणातून थेट पाण्यात पडतात. हे विशेष. तर रिंकल फ्रॉग हा शिळ घालत असतो. आणि एका पानावर अंडी देतो. त्यात त्याचे ताडपोलची वाढ आपल्या डोळ्यानी पाहता येते. तर डांसिंग फ्रॉग हा मादीला आकर्षित करण्यास आपला एक पाय पाण्यात जणू नाच केल्यासारख आपटत असतो. अशी विविध जीवांची प्रत्यक्षात येथे धम्माल पहाता येते. तसेच

कॅमेराबद्धही करता येते. तर अल्पावधिचे आयुष्य असलेले हे जीव प्रत्यक्षात पाहाने त्यांचे जीवनचक्र व प्रवास हे एक चमत्कारच असल्याचे आभास होतो. यातून एक आव्हानात्मक आणि जीव वाचवण्याची शिकारीची धडपड या जीवांची पाहत. आयुष्यात आपल्या खुप काही शिकवण देणारे असते.

आंबोली परिसरात अद्यापही जैविविधतेच्या या घटनकांवर अभ्यास, संशोधन शोध होने बाकी आहे. तर दरवर्षी पावसाळ्यात दुर्मिळ किंवा अतिदुर्मिळ तसेच नवनवीन प्रजातींचे शोध सहजरित्या लागत असतो. यासाठी पावसाळ्यातील सुरूवातीच्या अल्प कालावधीत असंख्य अभ्यासक, फोटोग्राफर, निसर्गप्रेमींसह पर्यटकही मोठ्या संख्येने भेट देत निसर्गाची अद्भुत दुनिया पाहात असतात. पावसाळ्यात तुम्हीही आंबोली वर्षा पर्यटनसह ह्या जलचर व उभयचर यांची दुनिया एक अविस्मरणीय ठेवा म्हणून अनुभवू शकतात. तर सर्व पर्यटकांना वर्षा पर्यटनासह वनस्पती, जलचर, उभयचर यांच्या अद्भुत विश्वासाचा अनुभव घेने आता आंबोलीत सहज शक्य असल्याने याचा फायदा पर्यटक घेऊ शकतात! प्राथमिक माहितीच्या आधारे अंदाजीय काही आकडे...

वनौषधी १००० हून अधिक, प्राणी ४० +, पक्षी ४५० +, फुलपाखरे ४१० +, साप २८+, बेडुक ३६+

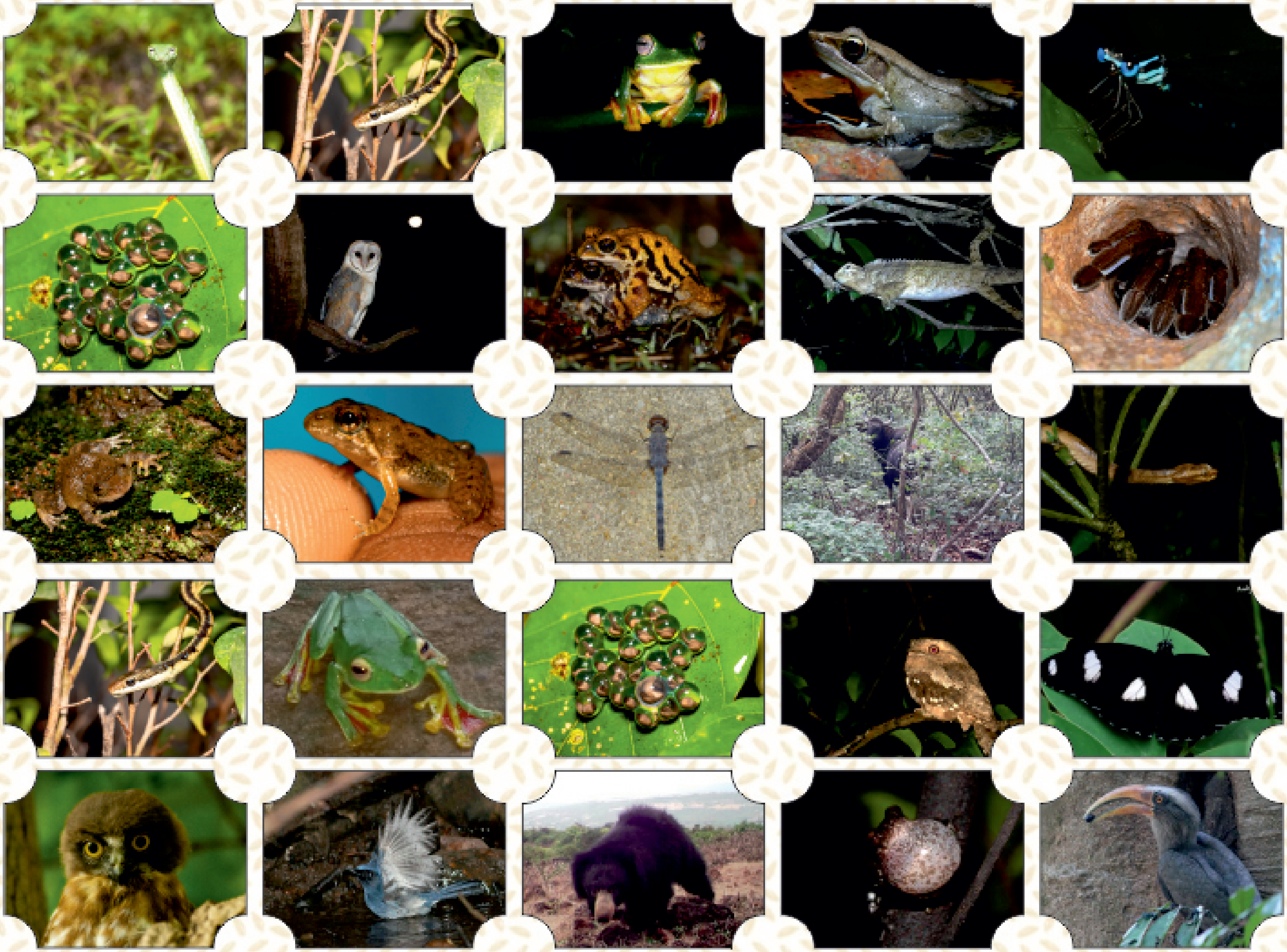

✻ पुण्यस्मरण ✻

कै. चंद्रकांत काशिराम गावडे

आंबोलीच्या इतिहासात ज्या व्यक्तीने सिंधुदुर्ग जिल्ह्याच्या पटलावर जिल्हा परिषदचे अध्यक्ष पद भूषविले म्हणून नाव घेतले जाते ते म्हणजे कै. चंद्रकांत काशिराम गावडे.

आंबोली गावात 'भाई' या टोपण नावाने प्रचलित होते. त्यांचा जन्म ०१/०७/१९६३ रोजी झाला. त्यांचे शिक्षण पर्यंत झाले होते. ते सुरुवातीच्या काळात शिक्षक म्हणून काम करत असताना त्या कै. श्री. हृदयसम्राट श्री. बाळासाहेब ठाकरे यांच्या विचाराने प्रेरित होऊन १९८१ साली आंबोलीत पहिल्यांदा शिवसेनेची सुरुवात केली.

त्यांची सिंधुदुर्ग जिल्हा परिषदेच्या अध्यक्षपदी नेमणूक करण्यासाठी केंद्रीय मंत्री मा. नामदार श्री. नारायण राणे यांचे मोठे योगदान होते. त्यांच्या कार्यकालात ज्यांनी नेहमीच स्थानिकांच्या न्याय हक्कासाठी स्वत:च्या धडाकेबाज शैलीत काम करण्याचा प्रयत्न केला.

कै. गजानन उर्फ बाळा पालेकर

आंबोलीच्या राजकीय इतिहासाच्या पटलावर ज्यांचे नाव आवर्जून घेतले जाते असे आंबोली गावचे सुपुत्र कै. गजानन उर्फ बाळा पालेकर

मा. केंद्रीय मंत्री ना. मा. श्री. नारायण राणे साहेब यांचे खद्दे समर्थक असलेले व बेधडक व प्रशासनावर जबर पकड असलेले असे हे व्यक्तीमत्व.

मा. आमदार तथा भाजपा माजी सिंधुदुर्ग जिल्हाध्यक्ष श्री. राजनजी तेली साहेबांच्या सहकार्यातून आंबोली गावचा कबुलायतदार गावकार जमीन प्रश्न सोडवण्यासाठी त्यांनी केलेले प्रयत्न हे आंबोली गाव कधीही विसरु शकत नाही.

त्यांच्या कार्यकाळात ते आंबोली गावचे दोन वेळा सरपंच म्हणून कार्यरत राहिले. सन २०१० ते २०१५ या कालावधीत त्यांनी ज्या पध्दतीने विकासाची नवी दृष्टी दाखवत काम केले ते सर्वांना अचंबित करणारे होते.

सन २०२१ साली जेव्हा ते दुसऱ्यांदा आंबोली गावच्या सरपंच पदावर विराजमान झाले तेव्हा त्यांनी केंद्रीय पर्यावरण मंत्री मा. ना. श्री. श्रीपाद नाईक यांना आंबोली गावात आणून पर्यटनाच्या दृष्टीकोनातून गावाला विकसीत करण्याचा त्यांचा एक मोठा मानस दाखवून दिला. अशातच त्यांना हृदयविकाराचा झटका आला त्यातून ते सावरले. मात्र काहीतरी करून दाखवायची जिद्द उराशी बाळगलेले थांबायला तयार कुठे होते? काही दिवसांच्या विश्रांतीनंतर त्यांनी त्यांच्या कामाचा धडाका सुरुच ठेवला व त्यातच त्यांचे आरोग्याकडे दुर्लक्ष झाले व त्यांना पुन्हा हृदयविकाराचा दुसऱ्यांदा झटका आला. व त्यांची प्राणज्योत मावळली.

एखाद्या व्यक्तीची किंमत ती आपल्यापासून गेल्यावर समजते. व त्याचनुसार आंबोलीत आज सामाजिक व राजकीय जीवनात काम करणारा प्रत्येकजण त्यांच्या कार्यक्षेलीची आज पदोपदी आठवण काढत आहे.

VEG NON VEG
MOB: 95525770534
94211149081
HOTEL
Chaitanya Amboli
FAMILY RESTAURANT
SOUTH INDIAN BREAKFAST & HIGH TEA
MALWANI SEAFOOD
SOUTH INDIAN FOOD
TANDURI ROTI
PUNJABI CUISINE
INDIAN CHINESE CUISINE
KOLHAPURI TADKA (TAMBDA PADHRA RASSA)
ROOMS AVAILABLE
CHAITANYA
EXECUTIVE

9423251804
9404785805
Dinesh Gawade
DARK FOREST RETREAT
(Nature Resort)
www.darkforestretreat@gmail.com
booking : darkforestretreat@gmail.com
Amboli, Chaukul Road, Near Shirgaonkar Point
Tal. Sawantwadi, Dist. Sindhudurg, Pin - 416510

Hotel Madhuban

The best way to eat

VEG - NON VEG

Tea, Coffee, Breakfast &lunch

Nangartas, Ajara Phata, Amboli,
Tal. Sawantwadi
9545167544

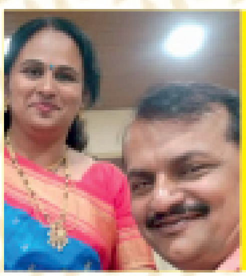

✲ शुभेच्छुक ✲
श्री. सागर नारायण राऊत
सौ. सानिका सागर राऊत
8275404620/
8530888427

Sindhudurg District Ex-Servicemen Association, Sindhudurg.

SINDHUDURG
SAINIK SCHOOL
And Jr. College
AMBOLI
ESTD 2003

An Award Winning School

Admission Open 2023-24

Std 6th to 9th & XI Science

Government Recognized Residential English

+ NDA, AFMC, CDS, SSB Training JEE, NEET & MHT - CET Guidance + NCC Jr. Division.
+ Training Based On Military Values + Adventure Club, Sports & Games, Co-curricular Activities.
+ Hygienic & Nutritious Diet + Scientifically Structured Daily Routine & Gurukulam System

Sindhudurg Sainik School, Amboli
9403366229
sainikschoolamboli@yahoo.co.in

For Registration Please Call Us
7822942081

Administrative Office, Sawantwadi
9420195518
www.sindhudurgsainikschool.com

VFM INVESTMENTS

Kishor Palekar

8308372383 / 8879475017 vfminvestments1@gmail.com

HEALTH INSURANCE

LIFE INSURANCE

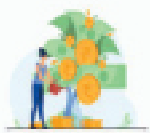

MUTUAL FUND & INVESTMENTS

VALUE FOR MONEY

STAR Health Insurance — The Health Insurance Specialist

TATA AIA LIFE INSURANCE

NJ GROUP — BUILT ON TRUST

www.ambolihillresort.com

Amboli Hill Resort

Ideal for Nature Loving Families

Near Amboli S. T. Stand 416510

email : ambolihillresort@gmail.com

9870319319 / 9892632636

2023/

स्वयंरोजगार बाबत
मार्गदर्शन शिबीर
ABHI-RATAN 11

कोकण कला व शिक्षण विकास संस्था

Green Valley

Resorts amboli

DIRECTORATE OF TOURISM
MAHARASHTRA

V. L. Gawade
9423512662, 9765976260

Amboli, Tal. Sawantwadi, Dist. Sindhudurg
www.maharashtratourism.gov.in
Email: greenvalleyresortamboli@gmail.com

आंबोली पर्यटन नकाशा

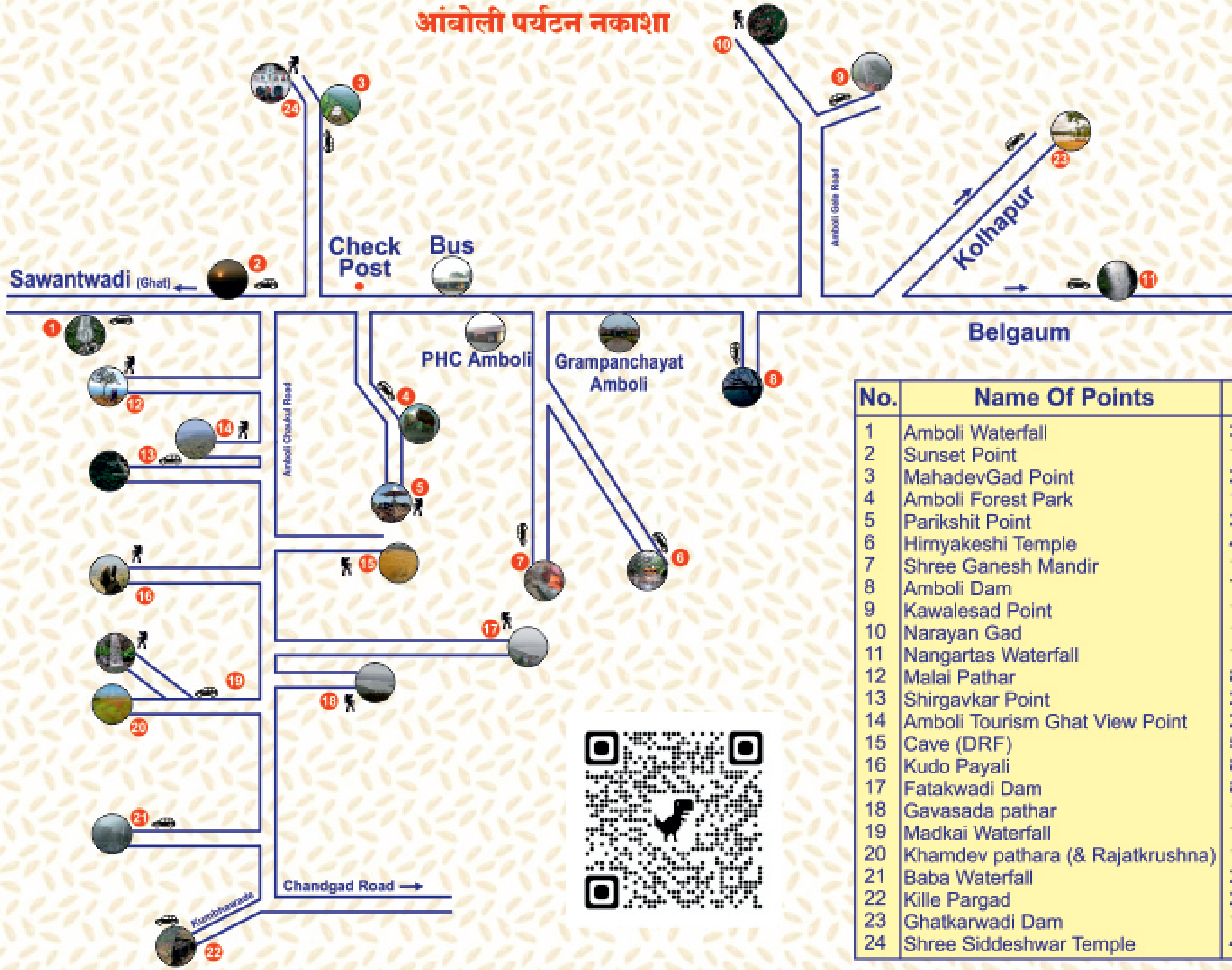

No.	Name Of Points	KM
1	Amboli Waterfall	3km
2	Sunset Point	1km
3	MahadevGad Point	2.5km
4	Amboli Forest Park	1km
5	Parikshit Point	3.5km
6	Hirnyakeshi Temple	4km
7	Shree Ganesh Mandir	1.5km
8	Amboli Dam	7km
9	Kawalesad Point	12km
10	Narayan Gad	15km
11	Nangartas Waterfall	12km
12	Malai Pathar	8km
13	Shirgavkar Point	2.5km
14	Amboli Tourism Ghat View Point	2.5km
15	Cave (DRF)	5.5km
16	Kudo Payali	8km
17	Fatakwadi Dam	8km
18	Gavasada pathar	12km
19	Madkai Waterfall	16km
20	Khamdev pathara (& Rajatkrushna)	15km
21	Baba Waterfall	20 Km
22	Kille Pargad	25km
23	Ghatkarwadi Dam	16km
24	Shree Siddeshwar Temple	4km

श्री.अनंत न्हानू गावडे

निवृत्त बँक ऑफ इंडिया कर्मचारी
सामाजिक कार्यकर्ते

व्यावसायिक

चिरे, वाळू व खडी
योग्य दरात मिळेल.

मोबा. ९४०४४४७१५२

सावंत आर्ट.....९४२२६३३४०१